

sus in ordine habet: is ponendus est in capite. Deinde si est aliquod dicitio quod naturaliter vult preire: ut sunt quedam diuisiones vel aduerbia aut interiectiones. ut cum quia dum donec si quoniam ergo etc. aut si habet ablatiuus positus in designatione consequentie. de quo dicitur in super in regula. xvij. quod cum hoc se ingerat iure in constructione placeat. Deinde subiunget suppositum suum cum genitio vel ablatiuus vel alio casu quem regit. Post hec apponat verbum cum suis casibus quos regit post se. vel cum suo infinitiuo si quis in oratione fuerit. vel cum suo aduerbio vel interiectione. Et breuiter cuius dictioni regenti apponenda est sua dicitio recta. Prepositiones quoque cum suis casibus verbis addi debent. Aduerbia vero et interiectiones non solum verbis: sed quibusvis dictionibus que determinant apponi solent. Hoc facto ordinata inuenias orationem. Signa quesitiua et si quedam sint casualia et regant a parte posthinc ubi omnino prece dere volunt. ut quem quis. quis es tu. Aduertendum quoque quod quisquis es qui orationem lucidam et intellectu commodam habere velis: cura in primis eius partes punctis distinguere. Hoc habito nihil est quod cuiuscumque orationis contextum te latere possit. Hanc autem orationem distinguendum per puncta infra specialiter subiiciamus.

Explicit liber secundus.

*Liber tertius in Nicolaum Perotum de epistolis
conficiendis breuis explanatio feliciter incipit.*

Epistola est nuncius fidelis eorum

quibus absentes siue nostra siue illorum causa certiores facimus. Epistola sane vocabulum grecum est dicitur a mittendo. eo quod ad absentes mittatur. Nam quod grece epistola dicitur: latine litteras in plurali numero vocamus. Fugienda est itaque iste error ne dicamus re

*Epistola
Lra.*

cepi unam litteram hodie et nuncio genitoris mei. sed recepi unam litteras. binas litteras. ternas litteras etc. dicere debet. Nam littera in singulari numero elementum vocatur. ut ab eo etc.

Liber Tertius

De generibus epistolarum.

Pistolay duo sunt g^{na}. scz missiva et respōsiva. Et he qui
dem duo multiplici^{ter} dicunt. Nā qdā sūt dūtaxat de rebus
divinis. vt epla b^{ti} Petri Jacobi Pauli. Alie sūt de mo
ribus. vt eple Senecae. eple b^{ti} Augustini. Hieronymi. Ambro
sij. Cipriani. et alior. Alie sunt de rebus seueris et grauib⁹. et que
belli aut pacis tpe: aut ex castris ad urbē: aut ex urbē ad exercitū
scribunt. Alie sūt q̄ de reb⁹ nouis q̄le scūq; acciderint certiores
faciūt absentes. Alie sūt p̄solatorie. vt si p̄p̄i qui alicui⁹ vel amici
mors vel calamitas intrerit. Alie cōmendatiue. vt cū nos p̄sol
aut aliquē amicū aut familiarē s̄ris cōmēdam⁹. Alie hortatorie.
vt cū filios familiares affines discipulos aut quosuis alios ad
mores: ad studia: ad laudem: ad decus: ad gloriā cōhortamur
Alie amatorie. q̄ magis p̄teray sunt. vt eple Quidij et aliorum.
Alie de rebus familiarib⁹ atq; domesticis. vt p̄ d̄ys p̄core vino
frumēto seruis et alijs hmōi. Alie postremo iocose q̄ dūtaxat a
nimi gr̄a scribunt. vt cū deficiēte etiā materia scribit̄ q̄quid oc
currit In his oib⁹ istud suādū est moneo: vt epla stilū familia
rē habeat. nō grādiloquū. nec verbis nouis aut inusitatis sit con
texta. Datat p̄structōes faciles: planas et minime implicatas.
Raro etiā: si recte scribere cupis: periphraases. i. circūlocutiones
et obscuras sinas admittere sinas.

De quinque partibus epistole.

Partes eple: vt de his reb⁹ vulgare traditōez imitemini:
sunt quinque. Saluatio. Exordij. Narratio. Petitio. cō
clusio. Verū nō est ex necessitate: vt q̄q; epla has ptes ha
beat. Nā eple familiares quib⁹ amicus amico scribit nō a salu
tatione aut exordio: s; ab ipa narratōe sumūt incijz. Silt vbi
materia talis est q̄ nō eget his q̄ in exordio dicunt. vt cū d reb⁹
familiaribus aut domesticis et alijs hmōi scribim⁹: exordio salu
tatiōe aut petitiōe n̄ vtinur. Itē cū hōstib⁹ aut etr̄nis a fide ca
tholica scribimus: saluatiōe omittim⁹. licz q̄nq; aliqd loco sa
lutatiōis ponamus. Silt cū ad maiores et digniores scribere
cōtingat nō a saluatiōe: s; a cōmendatiōe exordiciā erit epla.
Maiores eni nros nō salutare: s; nos n̄fazq; op̄rā illis cōmē
dare debem⁹. Quibus autē verb ipa saluatio debeat p̄fici: g^{na}
lis doctrina dari neq̄t. S; nōnullē saluatiōes et cōmendatiōes
inferius sunt annoate. eo q̄ quis p̄ exercitiū assidū p̄ arbitrio

suo quas voluerit cōmendatiōes aut salutationes sibi fabricare poterit.

Commendationes ad papam. Beatissime p̄ post deuota teatorꝝ pedū oscula. Beatissime p̄ post humilē pedū sanctoꝝ osculatōem. Beatissime p̄ post humilem ad sacros pedes puolutionē. Sanctissimo in x̄po p̄i r̄ d̄no: d̄no Sixto sc̄te romane r̄ vniuersal' ecclie pontifici mario Iohānes pānonus post teatorꝝ pedū oscula subiectōem tam humilē q̄ deuotā.

Ad cardinales r̄ p̄iarchas Reuerēdissime in x̄po p̄i r̄ d̄ne: d̄ne colēdissime post sacrarū manuū oscula. Reuerēdissime in x̄po p̄i r̄ d̄ne: d̄ne obseruatissime post humilē sacrarū manuū osculatōez.

Ad archiepos Reuerēdissime in x̄po p̄i r̄ d̄ne: d̄ne colēdissime post deuotā sui seruitoris cōmendatiōnē.

Ad episcopos r̄ p̄latos. Reuerēde in x̄po pater et d̄ne: d̄ne gratiose post humilē cōmendatōem. Reuerēde in x̄po p̄i r̄ d̄ne: d̄ne colēdissime post condignā cōmendatiōnem.

Hic scias q̄ iā fere vbiq̄ vel adulatio vel qd aliud obtinuit: vt et ep̄os reuerēdissimos appellare oporteat: qd te haud ignorare velim: ne dū p̄ceptis insistas reliq̄ temeritatis te arguant.

Salutationes p̄ religiosis. Salutem r̄ semp̄ in d̄no p̄solari. Salutē in eo q̄ vera est salus. salutē r̄ versutias inimici superare

Pro reliq̄s Si vales bene est. ego qdē valeo. Scipulum pro salute offert Iohānes Hieronymo c̄q̄ti aurato. Salutē plurimā dicit Obedientiā debitā cū humili p̄mēdatione.

Scripta siue tituli diuersis p̄sonis attributi.

Ad archiepos r̄ p̄latos Reuerēdissime p̄i. B̄ose pater.

Ad abbates r̄ p̄elatos Reuerēde pater. B̄ose pater

Ad monachos r̄ fr̄es Honorabil' p̄i. Religiose frat̄

Ad sacerdotes simplices Honorabilis vir

Ad doctores Egregie d̄ne doctoz. Clarissime d̄ne doctoz

Honorabilis mgr̄. Venerabilis mgr̄.

Ad doctores vel ad alios p̄stātes viros. Insignis d̄ne doctoz. Clarissime iuriscō-

sulte. Doctissime vir. Dumāissime vir. Excellētissime vir. Pre-

stantissime vir. Eruditissime vir. Facūdistime vir. Dissertissime

vir. Integerrime vir. Iucūdistime mgr̄. Dignissime d̄ne doctoz

Spectabilis vir. **Ad cesarē.** Sacratissime cesar. Glorioso-

sissime cesar. Sacratissime impator.

Ad regē. Serenissime rex. Illustrissime p̄nceps.

Ad p̄ncipē. Illustrissime p̄nceps. Illustris p̄nceps.

Ad comitem. Magnifice co-

8

liber Tertius

mes. Ad baronē Generose dñe. Ad militē Strēnue miles. Ad nobilē Mobil' vir. Ad eum q̄ regie magistratū Spectabil' vir. Prestatissime vir. Clarissime vir. Ad populare. Bone amice. Ad p̄rem Carissime genitor. Dulcissime p̄r. Amātissime vel metuēdissime pater. Ad p̄ceptorē P̄ceptor dilectissime. P̄ceptor metuēde. Vḡr honorāde. Ad p̄onū. Promotor singularis. Dñe observāde. Dñe r̄ fautor charissime. Ex his oib' hēs q̄ nā mō in eplis erodendi te erubere debeas. nā ḡnalē de his doctrinā dare nō possum? cū ei' rei' studiū p̄deat ex p̄gnitōe m' tarū: r̄ scia titulor̄ aut meritor̄: q̄ cuiq; vt homo est assignari debent. Curab' igit' in quis salutatiōe p̄siderare q̄s sit cui scribas: et q̄re scribas. an vici' sit maior eq̄lis vel mior te. Et an aliqd' in lris petēdū sit: an aliquid arduū notificandum. aut narrādum. suadendū. aut p̄bitendū sit aliqd'. Et s̄m h' facies salutationes: et alias eplē pres. Lauenāū ne dictionē dñs honoris cā p̄p̄is noib' añponam? dicētes. dño Nicolao. dño Petro. Veruz nō mē dignitatis aut m̄gratus pōt addi post p̄p̄iū nomē. vt si ita scripserim? Sixto pontifici maxio. Friderico romano impatori. Ladislao tobrimor̄ regi. Johi ep̄o lauētino: Johi m̄grociū u in cracouien'. Est etiā frēq̄ns in eplis scribendis p̄suetudo: vt i salutatiōe nomē dignioris p̄ponat. tñ h' vsu Cicronis r̄ aliorū doctoz viror̄ euenire nō videm'. qn̄ poti' sp̄ nomē scribētis añponat. esto quis cui scribis dignitate scribētē añcellat. vt sic. Bernard' p̄rger Johi ep̄o Lauenēsi plimū sese cōmēdat. De et Cordio in eplis tūc est vtendū cū absentū p̄sua Cordio dēdere nitimur qd̄ cupim'. aut cū animū legētis nob' reddere fauorabile intēdū? r̄ ad h' efficiendū vtemur artificio qd̄ Tulli' in sua r̄torica tractat. vici'. reddēdo nobis lectores s̄raz n̄raruz tenuolos vales vel attētos. Vtemur etiā si op' fuerit p̄firmatiōe. p̄futatōe. diuisiō e: r̄ reliq̄s q̄ etiā oīo erigeret. s̄ h' nō in oibus eplis faciēdū ē. Et hec oīa eo artificio cōponēda sūt: vt nullū in his artificis studiūz notef: s̄ oīa et tempore scripta esse videant. Ordinab' igit' eplam tuā h' mō. P̄imū a salutatiōe aut cōmēdatōe eplē tue incīūz dabis. Deinde si materia eropsit erodendū subijcies. Tertio loco q̄ narrāda sunt narraab'. Quarto petitiōem si quā habes cū quadā modestia r̄ vrbis ad eā rē p̄gruis ordinabis Tandē p̄cludēdo eplam breuif' i tēdēdē tuā ex dictis p̄orib' explanab'. S̄z qm̄ p̄ucros incitari

Intēdim? mafia nra nō erit q̄ pacto artificiose single hē ptes cō
 rituat. nā h̄ solidiorē exposcit etatē. Et i his ciceronis incubra-
 tiones sē p̄sulēde. Nūc aut̄ fingēda erit aliq̄ epla 7 ei? sine et ter
 mini occurrētes: vt poterim? exponēdi q̄ iuuenes ibuti q̄si p̄ lu
 dū iocūq̄ maiora capescere p̄nt. Ioh̄ hab empfangē dyn brieff
 Accepi lras tuas. Accepi abs te lras. Reddite mihi fuerunt lre
 tue. Reddidit mihi Caspar ciuis Spirensis lras tuas. Accepi
 q̄s ad me Jobi dedisti lras. Accepi eplam quā ad me scripsisti.
 Attulit mihi Thomas eplam tuā. Notaq̄ v̄rūt. to tibi lras. 7
 to ad te lras. Naz to tibi lras itelligit qz trado tibi lras vt eas
 alteri p̄signes. Sz to ad te lras. h̄ ē. dedi Petro tabellario ad te
 lras. i. dedi petro lras q̄s ad te sc̄psi. Itē dicim? poti? abs te q̄
 ab te. qz iūgit cū liq̄dis l 7 r. 7 cū i q̄n̄ ē p̄sona. Abs vero cū t̄ so
 lū 7 q̄n̄q̄ cū q. vt Thren̄. Abs quis hōie b̄ficiū accipe q̄tus est
 Eū ceteris vero p̄sonatib? iūgit a. vt a domo. a nob. Dyn brieff
 habem mich fast exfreut. Lre tue magnā mihi voluptatē attulerūt
 Lre tue mihi gratissime fuerūt. Lre tue nō mediocri voluptate
 me affecerūt. Lre tue mihi i modū mihi iucūde fuerūt. Et lris tu
 is nō mediocrē leticiam p̄cepi. Quātū voluptatis mihi lre tue
 attulerūt vir exp̄mere possū. Lris tuis nil mihi iucūdi? accidere
 potuiss̄. Lris tuis nil mihi poterat Gr̄i? afferri. Lre tue singlari
 me leticia affecēt. Lre tue Gr̄issime mihi ac iucūdistie fuerūt. Dif
 fert Gr̄i 7 iucūdi. Gratiū em̄ p̄pe ē in reb? ex qb? sp̄am? cōmo
 dū. vt aspect? mell' oleaz vineaz Gr̄? est. Iucūdum vero ē que
 dā gr̄a delectatōis t̄m. vt flumia fontes nemoza rose flores iu
 cūda sūt. Insup hō afferēs alteri leticiā iucūdi? d̄z etiā si ipse sit
 tristis. Afficere f̄cat q̄ndā affectōez siue dispositōez iducere. 7
 frequē bz actm̄ cū abtō p̄ se. vt h̄ negociū affic me dolore. i. in
 duc̄ i me dolozē. affic me molestia. i. iduc̄ mihi molestiā. affic me
 leticia. affic me iuria. affic me gaudio. afficio te voluptate. Est
 at affectio: vt ciceroni placz: ani 7 corpis ex tpe aliq̄ de cā mu
 tatio. vt doloz leticia gaudiū 7 silia. Sūt 7 alia p̄posita a facio
 vt officio. i. noceo. Et deficio qd̄ iterdū f̄cat deesser regit actm̄
 vt tps defic̄ me. h̄ ē. tps t̄ ecst mihi. Intēdū f̄cat recedere d̄ vno
 ad aliū. 7 tē bz actm̄ mediāte p̄pōe ad. vt ille d̄fic̄ a cesare ad re
 gem. Der tritvwn keyser zum künig. Et efficio. id est facio. Et
 proficio. id est fructum vel profectum facio. vt. ip̄si iuuenes di
 scendo proficiunt. Et p̄ficio. id est. p̄pono alicui rei agen
 B 2

Ab
AbsGratus
iucūdi.

Afficio.

affectio.

A facio
p̄posita.

liber Tertius

sufficio de. vt ille p̄ficiat̄ scolarib⁹. Et sufficio qđ interdū significat satis esse. interdū. i. substituo in locū alterius. vt iohānes est sufficit̄ i locū petri. et conficio qđ p̄ facio interdū p̄ p̄ficio ponit̄. vt cōfeci negociū tuum. Ich han dyn sach vñ geri. bt. **Officiū** est vir tutis actio. vñ agens qđ debet agere fecisse dicitur sūi officiū. sicut dicimus. Eo obuiā legat̄ officij gratia: qz sic deuo. **Ugfat** quozq; officiū dicit̄. Et artes bone suum habent officiū. vt dicimus. hoc est officiū grāmatici. officiū medici. officiū architecti. **2van** vñ dynen brieffen verston ich das du gesunt bist vñ mich nit 2venig sund fast lieb hast **Et** litteris ei tuis facile p̄speri ter. valere et nō modo me diligere: s; et vehemēter amare. **Quidē** ex litteris tuis intellexi et tibi bene esse et me abs te nō solum diligi. sed etiā vehemēter amari. **Cū** et litteris tuis facile p̄gnoue rim te et incolumē esse et me nō vulgariter s; etiā mirifice amare

Nota hic qñ lingua vernacula nra dicim⁹. **2van.** tūc latine ei? loco potes ponere vnā ex his dictionib⁹. em̄ qñ qđdem cū qñ qđ p̄ nā nāq; qz. **S; hęc** qđdem signa in orōne diuerso ordine locat̄. Nam illa dicitio em̄ nūq; p̄ponit̄. s; sp̄ in secūdo vel tercio orōdie locat̄. vt ego em̄. ex his em̄. **S; nā** qñquidē et qñ p̄ponunt̄. Sed neq; qñq; p̄ponit̄ qñq; postponitur. In p̄mis p̄siderāda ē hęc regula. q; ea que p̄ verbum p̄iunctiuū vel alteri⁹ mōdi et p̄iunctiōne q; vel vt dicunt̄ lōge elegātius sine q; p̄ infinitiuū dicunt̄. vt scio te legere. Ich 2weib das du lifest. et nō scio q; tu legas. scio magistrū venisse. et nō scio q; maḡt̄ venit. **Certū** est te dñm sequi non posse. et nō certū est q; tu nō poteris seq; dñm tuuz. **Es** ist ger vñ

Regla. das du dynē harrē nit folgē magst. **Nota** q; certū est idem si significat qđ manifestū est. aut exploratū est. **Es** ist ger vñ. vt hic cepim⁹. Aliqñ. i. deliteratū et p̄stitutū est. Ich hab myrs rür ge setz. **Et** tūc p̄struitur cū dicit̄. vt certū est mibi poti⁹ mori q̄ hāc ignimā subire. Ich hab mir für gesetz ee zu sterben dann dyse schmachbeit zelyden. **Facile** p̄speri. **Nota** facile significat nō dubie et manifeste. **Et** nota q; tā facile q; lōge volunt p̄patiuium

Certū ē aut dicitio es significātes diuersitatē. vt alie sec⁹ aut p̄posita a p̄ et gñalr q̄scūq; dicitioes q̄ qñdam eminētia vel suplatōem significānt. vt plato lōge doctior est Aristotele. lōge supat. longe p̄stat. lōge vicit. lōge dissilis. lōge alien⁹. lōge diuersus. **Irem** lōge et facile iūgit etiā noi p̄nceps eo q; suplatōem feat. lōge p̄nceps. **Cicero** inter oratores fuit facile p̄nceps. **S; aut** vero

Facile longe. **Nota** q; tā facile q; lōge volunt p̄patiuium aut dicitio es significātes diuersitatē. vt alie sec⁹ aut p̄posita a p̄ et gñalr q̄scūq; dicitioes q̄ qñdam eminētia vel suplatōem significānt. vt plato lōge doctior est Aristotele. lōge supat. longe p̄stat. lōge vicit. lōge dissilis. lōge alien⁹. lōge diuersus. **Irem** lōge et facile iūgit etiā noi p̄nceps eo q; suplatōem feat. lōge p̄nceps. **Cicero** inter oratores fuit facile p̄nceps. **S; aut** vero

et porro eandē inter se hñt significatōem. dñt tñ in B q̄ sed sp̄ i
 p̄ncipio clausule ponit. Veror̄ aut̄ ponunt̄ antecedente aliq̄ dicti
 one ⁊ p̄iun̄ gūt̄ sensum sensui. vt ego scribo. tu aut̄ legis. ego vi-
 gilo. tu vero dormis. Porro nūq̄ postponit̄. nisi cū dicim̄. ⁊ age
 porro aut̄ qd̄ simile. s̄ apud quosdā ⁊ p̄ser̄ tim̄ potas fcat̄ lōge
 vel certe vel postea vel vltra. iōq̄ sepe in medio: nō in p̄ncipio po-
 nit̄. Quinetiā aliqñ̄ idē fcat̄ qd̄ s̄ etiā. aliqñ̄ imo etiā qñ̄. id ē.
 quinetiā. vt Virgī. Quin̄ asp̄ a iuno. Que mare nūc franḡ me.
 tu celūq̄ fatigat̄ ⁊c. significat̄. vt nō. Virgil. Hec tibi neq̄ more
 fuerint dispēdia tāti. Quin̄ varē in sanā aspicias. Aliqñ̄ fcat̄ cur
 nō. vt qñ̄ potius imus ꝑcubitū. Atq̄ qñq̄ ponit̄ ꝑ q̄. vt. aliter
 ego feci atq̄ tu. Et p̄iunctio sepe ponit̄ bis vbi sel̄ posita sufficeret
 s̄ h̄ qdē sit ad maiorē rei expressionē. vt Ego q̄ttidie ⁊ lego et
 studeo aliqd̄. Ego te ⁊ diligo ⁊ amo. ego ⁊ dilexi te ⁊ bñ̄ feci tibi
 Ich versprich das du mir vnd ich dyr vergeten ⁊ will. Do tibi
 fidē ⁊ te mihi veniā daturū. vel sic. Do tibi fidē q̄ tu mihi et̄
 ego tibi veniā dabo. Et iste est elegās mod⁹ loqñdi. s̄ verbū dab̄
 videat̄ deficere. Nā vidē sic dici debere. q̄ tu mihi veniā dabis.
 s̄ nō requirit̄. Nā est regl̄a. Cū in orōne aliq̄ pla sūt̄ supposita
 verbū seq̄ debet̄ vltimū suppositū. ⁊ cū eodē bñ̄ pueniētā in
 cidētib⁹. vt. ego te de grāmatica ⁊ tu me de loyca ꝑcōtat̄ is. sub
 intelligit̄ em̄ i p̄ma pte ꝑcōtoꝝ. Sic etiā ibi. tu me de eplis. ego
 te de grāmatica ꝑcōtoꝝ. Doc tñ fallit̄ cū sermo sit ꝑꝑationez
 aut̄ similitudinē. vt ego lōge meli⁹ q̄ tu illud dixissim̄. Cicero ita
 elegāter h̄ vt tu dixiss̄. tu meli⁹ q̄ ego diceret̄. In his orōnib⁹
 et̄ silibus verbū nō debet̄ bñ̄ pueniētā cū scdo supposito. s̄ cum
 primo. Do tibi fidē. ⁊ habeo tibi fidē dñt̄. Nā dare fidē est ali-
 quid sc̄tē. ꝑmittere. quē admodū ligua vernacula dicim⁹. Ich
 versprichs dyr by mynē trutzvē. S̄ habeo fidē est qd̄ dicimus
 lingua vernacula. Ich getruzvē dyr. Et a fides venit̄ ꝑfidus ꝑ
 nul. breui. h̄ est is q̄ fidē violat̄. A fido verbū venit̄ infidus ꝑenl̄.
 lōga. ⁊ est is cui nō est fidendū. Dem nit̄ zu getruzven ist̄
 veniā nō idē ē qd̄ indulgere. nā ꝑꝑrie indulgere ē ꝑcedere ⁊ cū q̄
 dā quā suauitate aut̄ facilitate ꝑmittere. vt indulgēt̄ gulosi vē.
 tri. Quintilian⁹. Hollis illa educatio quā indulgētiā vocam⁹.
 Nō itaq̄ latine dicis. Lo romā ꝑ indulgētiā. s̄ dicere debes. eo
 romā ad ipetrādā veniā. At ex aduerso bñ̄ sit vt veniā ꝑ indulgē
 gētiā ponat̄. vt da mihi hāc veniā. h̄ est indulge aut̄ ꝑmitte mi⁹

Veror̄
 Aurem
 Porro
 Quinetias
 i. Eney.
 3 Eney
 Quin
 Atq̄
 Et.
 Regl̄a
 to fidē
 hēo fidē
 Dare ve
 niam
 indulgē

liber Tertius

bi. Et cum venia tua isto hoc est. dabis venia si isto. Ich will gen
mit dynem erlöten. Est ergo dare venia ignoscere vel pmittere
7 quasi indulgere. Der schulmeister hat erlobt syen schulern
bynweg zu geen. Ludinggr dimisit discipulo s suos. Ludinggr
indulfit discipulis suis vt abirent. Ludinggr dedit discipulis suis
venia abeundi. Ludinggr dedit discipulis comeatu. Scias q in
epte dicis. Ludinggr dedit discipulis licentia Licentia em est li
bertas qda poti⁹ ad male agedu. Et dz a verbo licet. h est. cum li
cet qcquid licet. Comeat⁹ tria fecat. Annona. locu in q anona
custodit. 7 facultate abeundi. Et in h tercio fecato hic supra i li
teris scribendis accipimus. Regule generales.

Licentia

Comeat⁹

E punctiones cu si 7 siles Et he ppositoes in sub ad apud
b ppter p p e r ob. Ire nonnulla aduerbia. vt hinc deinceps
de deinceps interim interea ppter ea ite 7 cetera. debent

Que p-
pones
bonestis
postpo-
nunt

postponi dictibus qbus cõiter pponi pauerunt. vt oes cum ho
nesta facim⁹ nihil est qd vereamur. Ad nos si in tpe venisses oia
tibi p vto accessissent. Tibus in rebus honestas pfereda est. ne
mo est q nõ diuina sub pte pstituit⁹ sit. Verica ad vltim post-
q accessi. Molana apud menia banibal a marcello in fuga ver-
sus est. Tuã ppter causam oes carem⁹ pzia. Tullius oes cõtra
hostes rempublicã defendit. Nris ex agris pecus omne abactiust
Tua debinc erit cura ne qd detrimeti accipia. Ad huc modum

Regla

facias in reliquis. Et hac regla nascit alia. 7 tal. q inter adie
ctinu 7 substantiu interdũ aliqd interponat. dũmodo ex hac inf
positoe oratio nõ fiat obscura. aut bona amittat psonantia. Et

Regla

nulla apud aulicos est religionis obfuaratio. Alia regla. Verbũ
in fine clausule locadu est crebro. vt. Ego te comedare nõ cesso
h venustius e q dicere. ego nõ cesso te comedare. Ich hab dich
vast lieb. Amo te valde. Amo te plimũ. Amo te maxie. exime
amo te. Amo te vehementer. Amo te summe. Amo te mirifice. a
mo te magnopere. Amo te sup modũ. Amo te plus equo. amo
te sup q dici põt. Incredibil est me⁹ erga te amor. Incredibi
li te benignolentia pplector. Ardētissimo amore te psequor. Non
possum mei erga te amoris magnitudinẽ expmere. Ich habe
dich ou ch widerumb lieb. Ego qz mi bernarde amo te mutuo
Ego qz reamo te. Ego qz nõ minori amore te pplector. Ego
tibi in amore respond eo. Ego qz nõ sino in amore me abs te su
perare. Nota hunc modum alloquedi absentes cu quadam

suauitate cum dicimus. **Si** Jobes. **Si** Georgi. **D**utuo a mare est amare te amare. Sed vicissim amare vel vicissim a-
 liqd facere pprie est per vices amare vel aliqd facere. Et. canta vicissim
 mus vicissim. id est. qm̄ ego canto tu files. ⁊ qm̄ ego fileo tu cantas amare
 Legimus vicissim. id est. quādo ego lego tu nō legis. et cū legis
 tu ego nō lego. Idem intellige in hac dictione. inuicē. q̄uis non
 adeo exacte hec apud oēs scriptores obseruent. **L**ave diligenti
 ne dicas. hac vice tm̄ volo tibi morē gerere. s; dic: nunc tm̄. **H**ac vi-
 vna vice tm̄. sed semel tm̄. **N**ec duabus trib⁹ vel quatuor vicib⁹. **H**ac vi-
 sed bis ter q̄ter. **N**ec da veniā hac vice. s; da veniā nūc tm̄.

Ich hab dich lieb als myn eygen leten. **E**que te vt vitā meaz
 carū bateo. **I**nstar vite me apud me es. **N**ō secus ac vitā meā
 propriā te carū bateo. **N**aud aliter te amo q̄ ppriā vitā. **I**ta te
 amo vt vitā meā. **P**erinde te vt vitā meā carū bateo. **N**ota **P**ropus
 pprius fcat idē qd me⁹ tuus suus. vt pprio cōmodo h̄ facio. i.
 meo cōmodo. pprio p̄modo h̄ facis. h̄ est. tuo cōmodo. proprio
 cōmodo ille facit. i. suo cōmodo. **P**roinde fcat q̄propter vel proinde
 er go vel ideo. **S**ubinde fcat statim post. vt **O**rati⁹ si dic recte
 primū gaudere subinde. p̄ceptū auriculis h̄ instillare memento
Lapis etiā p̄ frequenter cū qdam intervallo. vt si sepe retro respi-
 ciā an aliqs me sequat dicā subinde respicio. **D**einde vero fcat
 hinc vel deinceps. **P**erinde qm̄ significat ita: tūc vult post se.
 acsi vel atq; vt lege perinde ac si p̄ceptor adesset. **S**z qm̄ negatio
 precedit: erigit etiā q̄. vt **S**uetoni⁹. **N**ulla tm̄ re p̄inde motus
 q̄responso mathematici. **N**ota p̄ sec⁹ semp debet sequi a vel
 q̄. vt longe secus ac ego fecit. ⁊ longe secus q̄ ego fecit. **S**ecus
 q̄. vt longe secus ac ego fecit. ⁊ longe secus q̄ ego fecit. **S**ecus
 ich on dich byn so duncker mich ich hab verloren myn halb le-
 bē. **E**t cum sine te sum dimidio anime mee carere videoz. **D**imi-
 dio anime mee mancus esse videoz quādo tu non es apud me.
Nec dimidiū anime mee habere videoz qm̄ te careo. **E**ū tu me-
 cuznō es. deesse mihi dimidium anime mee videt. **D**istinctio no-
 stra facit vt me dimidiū anime quidem mee videar habere.

Nota iste mod⁹ loquēdi. videt mihi q̄ sis bonus vir. vidz tibi
 q̄ ego sum doct⁹. vidz illi q̄ tu legas. vidz nob q̄ malefaciatis.
 ⁊c. est plane rustic⁹ ⁊ puenl. **Q**uare sic dōm ē. **V**ideris mihi bo-
 nus esse vir. videoz esse doctus. videris illi legere. videmini nob
 malefacere. **E**ū aliqñ est adverbium ⁊ fcat qm̄. vt cū ad te ve-
 nio sp̄ iuenio te scribētē. aliqñ fcat p̄ti. qd̄ lingua vulgari dicim⁹

eynthalb. 7 tuc semp seqtur tu. vt amo te cu ppter necessitudinē
 nram. tu ppter ingeniu tuu. Hoc est ptim ppter necessitudines
 parti ppter ingeniu tuu. Et qu cu 7 tu hant ptim sp verbo indi
 catiuo iungit. Repit etiā tu p parti aliqn duplicatū. ita q non
 pcedat cu. vt tu ingenio meo tu studio tu diligētia factū est. Ali
 qn cu est ppositio. Vbi nota qnūq est iūgēda abltō hēati instru
 mētū. s; cū abltm sine ppositōe verbo iūgas. vt pculsi cū gladio.
 7 nō dicas cū gladio. Ocul te pterrui. nō cū oculis. Calamo lit
 teras scripsi. nō cū calamo. S; qn ablti pinctōem quādā signi
 ficat 7 nō instrumētū. tūc reqrūt ppositōem cū. vt cū labore scri
 bo. cū etate crescit prudētia. cū morigeratis viris ambula. cū sa
 cilitate disco. cū tpe oia fiūt. Aliqn cū est pinctio subiūctiuā. vt
 cū in argētina venissem. Apud 7 penes in h differūt. q; apud
 min⁹ est q; penes. Nā apud te res est q; teneat. Penes
 te autē est quādo qdāmo possidet. And solt ich nit eyn vff
 mercken haben vff myne staet zu band ylet ich zu dyr in dynez
 hoff: vnd lēt mir eynen lust in dyner maierhofen bomgartē vñ
 schefflin

Apud
 Penes

Q;

Q; nisi dignitatis mee rōnem haberē: aduolarē mor
 in suburbanū tuū. meq; vna tecū cū prediolis pomariolisz ou
 culis oblectarē. Al sic. Nisi dignitatis mee ratio me traheret q;
 primū ad te in suburbanū tuū venire 7 in pdiolis pomariolis et
 ouiculis tuis oblectarer. Q; aliqn significat vtz vel s; vt h
 et tūc ponit in pncipio clausule q cū supiori clausula nullam ha
 bet cōnexionē. nisi in pncipio sentētie indicatiuo iungit. vt Lice
 ro. Nisi forte putam⁹ dementē. P. scipionē apbricanū fuisse ali
 qn vt hic iungit cū pinctiuo. qn s; nō est in pncipio sentētie.

Ratiōz
 habere

Rōnem hēe qn iungit gto hēat respectū hēe. qd dicimus lin
 gua vernacula. Eyn vffstetken haben. 7 capif in tonā ptez. vt ha
 benda est rō salutis 7 rō dignitatis. i. respect⁹ hñdus ē ad digni
 tatē 7 ad salutē. S; qn iūgit abltō cū ppositōe cū: tūc hēat nego
 cū 7 qñ cōmerciū hēe. vt ille h; rōnem cū hostib⁹. Der hat ge
 meinschafft mit den fündē.

Aduola
 re

Aduolarē p metaphorā dicitū est. h
 est q; elerit venire sine pperarē. Et dft a maturare. Nā matura
 rare d; cū neq; citi⁹ neq; seri⁹ aliqd fit. s; media qdā via 7 tpa
 ta teneat. vt etiā poma dicunt matura quādo neq; cruda sūt ne
 q; caduca neq; squalentia. sed tpe debito adulta ac maturata.
 Est ergo mature sine impetu 7 cū moderatōe aliqd agere.

Maturare
 Subur
 bana

Suburbana pluralis numeri tm 7 suburbū dicunt domus con

iuncte instar vrbis et vrbis propinque extra muros. tñ suburbium vero significat pdiū in suburbanis. et habet pluralē numerū suburbanā. id est pdia in suburbanis. Frequēs vero tom? i b? urbis dicunt vicus q? sunt instar vici vrbani. Eyn dozff. **Vic?** vero vrbani pars vrbis est. Eyn gasse. vt Roma diuisa fuit i vicos sup mille. Inde venit vicin? quasi ex eodē vico. Et vicus extra vrbē q? pagus dicitur muris caret. q? si muros habeat castellū dicitur. qd est diminutiū a castro. Castrū autē significat locum muris munitū instar vrbis. S3 castra in plurali sūt loca in quibus milites tētozia fixerūt vt illic maneat exercitus. Oppidiū est omnis vrbis pter Romā q? primū vrbis dicta est. Fecitq; vt cetera oppida eodē noie appellarent. Velle dicunt tom? extra vrbē et suburbia q? pstituta sunt habitādā cā. Prædia nō solū dicunt ea que sūt in oppidis. s3 etiā stabula et alia meritoria in villis et vicis. Ager si iungit cū noie vrbis significat territorium vt ager cracouiensis. Significat et locū in rure quē colim? siue arando siue serēdo arbores. Et differt ab aruo. nā aruū intelligimus terrā in q? fruges serunt. Eyn burvacker. Prædiolū ē diminutiū a prædiū. Ponunt autē diminutiua qñq; necessitatis causa. vt velim dicere paruū puerū: dicā puerulū. Interdū humilitatis causa. vt si velim dicere res meas esse pvas. dicā reculas. Wyn dingslich. Interdū eā pceptus. vt cū hoīem vocamus hōmuntionē. Interdū causa blandiēdi vt supius diximus prædiolis. pomariolis. et ouiculis. p prædijs pomarijs et ouibus. Sci? as etiā aliqua esse noia q? vocē vident habere diminutiū et significatiōne diminutiua nō sūt. vt sūt ista. auūculus frater matris. anniculus anial. eyn küniglin. muscul? nō paruus mus. sed ossis genus in iuncturis. Luculus auis. cicercula nomen leguminis. nouacula culter tōsozis. eyn schermesser. annicul? la lum. id est viii? anni. vt annicul? puer. sic bimus trimus qdrimus. i. duoz trium vel qrtuoz annoz. Ridicul? la lū. i. dign? risu. Vernaculus la lum. i. domi nre natū. vmbzaculū. cenaculū. crepusculū. Amiculū gen? vestis instar pallij. curriculū cursus et loc? i quo currit. cubiculū. cōnenticulū. Baculus silt nō est diminutiū. sed habet diminutiū bacillus. Pomariolā est diminutiū a pomariū. Est autē pomariū loc? pomis pstitus. Eyn bongart siue loc? in q? poma reponunt. Eyn eppelkast. Pomerium autē vt Titus liui? scribit: est locus apud muros vrbis tam intra q̄

Vicus
vrbani?

Pagus
Castruz

oppidiū.

Ville
Prædia

Ager

Aruum

diminu-
tiua

Nota B

muscul?

nouacula

amiculū

pomariū

pomeriū

Liber tercius

- ouicula.** ex in q̄ edificare nō licet. **Ouicula** est diminutiū r̄ dicunt p̄
Pecus. ue oues. Et aduerte q̄ pecus dis nō solū fcat ouē q̄ dat nob̄
 agnos lanā r̄ lac. nec est dñā inter pecus dis. r̄ pecus ris. s; hoc
Armeta nomē pecus p̄ vtroq; ḡtō fcat oē anial qd̄ sub impio hoīs e pa-
Fere bulo terre pascit. vt hos. equ. asinus. r̄c. **Armeta** aut̄ dicunt
 multa peccora sil. **Fere** aut̄ sūt testie q̄drupes q̄ nō sunt man-
cicurare suefacte. q̄ aut̄ sūt māsuefacte dicunt cicures. vt canis caper leo
 et q̄quid cicurari p̄t. **Cicurare** aut̄ est mansuefacere. teste
 Ich wolt mit dir zusamē cluben die kruter ablesen. **Carrōe**
 die druben abbrechen die opffel mit syn in den zwin lesen. vñnd
 beleben die p̄sch. vñd wolt b̄zieffen den most vñ dem grunt. vñd
 wolt nicht vnderzegen lassen das mañ zu der selbē zyt brucht
 zu thon. **Legerē** tecū oluscula. decerperē vuas. colligerem po-
Legere. ma. adēsez vindemie. inuiserē tozular. mustū de lacu degustarē
Ligare nec a ceteris q̄ agere fere oēs h̄ tpe p̄suerūt abstinerē. **Le-**
gere ptinet ad s̄ra. etiā fcat colligere. vt h̄. **S; legare** ē mit-
 tere vel testamento relinq̄re. vñ legati. i. oratores. r̄ legati qd̄
 testamēto relicti est. **Qua** qd̄ significet notū est. **S; inter** poma
 acina baccas r̄ nuces hoc interest. **Acina** inf̄ fructus mi ores
Acina arbor fructuū q̄ densius nascunt. vt vne grana malipunci mo-
 rarubzi. mozacelli grana sambuci grana ebuli. r̄ q̄quid est sile.
Bacce **Bacce** aut̄ sūt fructus lauri oliue miri lētisci r̄ siliū. **Fru-**
Poma ctus aut̄ bis maiores q̄bus v̄scimur poma dicunt. vt cerusū pu-
Nuces. nū mespilū **Fruct?** vero inclusi corticib? duris nuces dicunt. vt
Dust? castanea glans amigdal? auellana. r̄c. **Dustus** sta stū. i. nou?
 vñ dictū est vinū mustū. i. vinū nouū. obtinnit tandē p̄suetudo
 vt mustū substātīue p̄ vino nouo accipef. sic etiā mer? ra rū. i. pu-
 rus ra rū. r̄ merū vinū. i. purū vinū. **Tādē** obtinnit cōsuetudo:
 vt cū merū dicim? vinū intelligam?. **Etiā** dicim? meraci? vinū
Lacus. id ē puri? vinū. **De lacu.** i. er lacu. vt in sili. de via te sū allocu-
 tus. i. er via. **Dī** aut̄ lac? loc? ille in quē toztis vuīs vinū dicit
Eyn grunt. **Nec** r̄ neq; ille p̄iuctōnes fcat r̄ nō. vt ego nō
Nec scribo nec tu scribis. i. r̄ tu nō scrib. **Quintilian?** accepit nec p
Neq; nō etiā. cū dic̄ Persolui gr̄a nō p̄t nec malo p̄i. i. nō etiaz malo
 p̄i. **Itē** nec r̄ neq; qñ seq̄ ei vel vero solū p̄ nō accipiunt. vt n̄
 em̄ lego. **H̄** est. nō em̄ lego. neq; vero diti. i. nō at diti. **Fere** oēs
fere oēs **Bemeinlich** alle. **Nec** dicas. cōiter oēs. **Mā** cōiter nō fcat fe-
 re. s; parī oēs. vt cōiter in h̄ac rē cucurrerūt. i. parī oēs i. bauc

rē currest. Et fere fcat q̄si. eē fcat q̄ndā vniuersitatē rei t̄pis
 ꝑ loci. vt fere oēs ita loquūt. i. fere oēs hoies ita loquūt. fere vtoz
 bac vete. i. q̄si oitpe. rōanifere ozbē subegeſt. Ois 7 q̄libet d̄it. Omnis
 nā ois dictio diſtributiuā eſt. q̄libet autē ē dco fcaus vni ex ml̄. quilibet
 t̄is indeterminate. vt ſi mlti ſunt meū pugnaturi: dicā. ꝑdeat
 q̄libet 7 meū certet. H eſt. ꝑdeat vn̄ q̄cūq̄ ille ſit. Hieronymus
 Ad vñā quēlibet filioꝝ aaron. Abſtinere 7 ꝑtinere d̄it. qz cō abſtinere
 labore 7 difficultate. ſic nouiciū in monaſterijs ꝑtinēt. ꝑfecti autē
 et ſeniores abſtinere dicunt. hec tñ ꝑfundunt ſepe.

Die zwiel ouch ſo ſpylet ich mit dir kurtz vilige ſpyl nit mit
 ſpringē oder balſchlaichn vff der zveyt. ouch nit mit fechtē od̄
 andre ſpyl die do mit machen den lib. ſunder ich gieng mit dyr
 durch die zwelo vnd kolezer vnd vter die büxel: vnd trüge mit
 mir den poeten dar ynn ich mich zwelt 7 zwenen zu dichten. do
 ſelbſt zver nyemantz d̄vñſ der lichtfertigkeit bezrichē mocht
 vnd ob etzwer do zueere ſo mochten zvir die cynigkeit habē zu

Ludum etiā inter tecū ludis nō in iucūdis. nō ſez i vzech
 cāꝑ ſaltu. aut pila. aut gladiatoꝝ iudis. ſiue alijs q̄ laſſum ac
 defatigatū corp⁹ reddere ꝑſuerūt. ſzꝑ ſiluas colles ſaltus et
 nemora tecū deambulans. ac luſus tuos ſinu gerēs. ipas etiam
 camenas ad ludū exercitarē. vbi nemo eſſet q̄ nos licētie accuſarē
 et ſi q̄s eēt: facile ipam ſolitudinē excuſarem⁹. Ludre 7 iocari
 d̄it. Ludim⁹ eſſi i re. iocamur verb. vñ lud⁹ i facto eſt ioc⁹
 in verb. 3o dicim⁹. ioco ne an ſerio loq̄ris. Redeſt du in ſchertz
 oder ernſt. Interdū tñ ꝑfunduntur. Itē ludre etiā dicim⁹ verſi
 bus ſcribere. vñ 7 opuſcula ꝑetaz ſiue alioꝝ verſus ſcribentiuꝝ
 ludi dicunt. Alludere autē eſt cū aliqd̄ dicim⁹ 7 illud latenter
 ad aliqd̄ referre ſtudem⁹. Itē ludū etiā appellam⁹ ſcolā. vnde
 d̄z ludim⁹. et lud⁹ ſfari⁹. i. ſcola grāmaticē. etiā aliaz artū d̄z
 ludus. vt muſice. Et iā dicim⁹ ludos gladiatorios. ſic ludos cir
 cenſes 7 appollinares 7 reliquos. Nō in iucūdis. id eſt iocundis
 Vnde diligenter aduerte q̄ cum poſituum exprimere volum⁹
 longe elegantius eius ſignificatum cum poſituo ſibi contrario
 ꝑꝑoſita negatione exprimimus. vt non male ſcribit. id eſt bene
 ſcribit. Non iuſuſus homo eſt. id eſt. prudens homo eſt. Nō in
 doctus iuuenis eſt. id eſt. bene doctus iuuenis eſt. Non ſe
 mel. id eſt. ſepius. quamuis non ſemel etiā ſignificet nūq̄. vt nō

Ludere.
 Jocari.

alludere
 Ludus

Nō ſel.

Liber tercius

fel ad me venit. **Uic** etiā nota vna z eandem suam expmī posse
 orōnibus fr̄ijs. vt cuz dicim? lingua vernacula. Ich kan mich
 syn nit gnug verzunderen. **Hec** orō interpretat duob? modis si
 bi aduersantib?. scz. **Mō** possum satis nō mirari. z nō possum sa-
 tis mirari. Sic etiā dicim?. **Mō** possuz satis deflere casū reipub-
 lice nre. z nō possum non satis deflere casum reipublice nre. z nō
 possum satis queri. z non possum non satis queri. i. lamenta-
 ri. z ita in alijs. **Scz** vidz esse ppositū et scire z licz. fcat autē
 vno mō certe. vt h loco. **Et** sepe ponit yronice vt dicit Seruius.
Unde Terentius. **Id** populus curat scilicet. **Alio** modo scz. id
 est. vel hoc est. vt hoc est animal scilz mortale. **Das** easdē signifi-
 cationes habet vicz. quod ppositum est ex videre z licet. **Lāp?**
Camp? est grande atqz amplū spaciū terre que plana sit. **Unde** aliquā
 do spacio sas plateas cāpos vocamus. vt **Rome** campus marci-
 us dicitur. **Spaciū** autem h mōi cū fuerit angustū area noiat.
Lassus Lassus laxus z lapsus differunt. **Nam** lassum dicimus tā cor-
Larus pore q̄ animo defatigatū. **Larus** vero nō significat largum. sed
Lapsus lentū molle flexibile nullā rigiditatē habens. **Et** magis ad ina-
 nimata pertinet. vt lani rudentes. lani funes. late vestes. **Lapsus**
 autē a latendo dz. vt lapsus in errozē. **H** est qui cecidit in errozē
Fessus **Fessus** idem est qd fatigatus siue corpe siue animo. **Defes-**
Collis sus z defatigat? dz is q̄ ita fessus est q̄ ab ope desistat qd istitu-
 erat. **Collis** est mons minor. z q̄si mōticul? quidā **Juguz** est
Jugum summitas mōtis aut ipius collis. **Liuis** vero est paru? collis
Liuis. et facilis. eyn anbeck. **Promōtoriz** est mōs in mari pminens.
pmōto- **Saltus** dicunt parui colles z sparsi interpositis vallicul. **Val-**
rium **lis** dz q̄ introitū ab vna pre z ab altera habet eritū latū z paten-
Salt? tē. **Eduallis** vero q̄ introitū dūtarat bz artū z difficilē. **Accu-**
Uallis. sare est reū arguere vel reprehendere. et sp vult post se actm cuz ge-
accusare nitino. vt accuso te insolētie. accuso te parricidij **Excusare** ve-
excusar ro significat in excusatōem adducere. z vult hēre actm casuz. vt
 excuso morbz. excuso ymbzē. id est in excusatiōz adduco morbz
 velymbzē. **Itē** excusare ē aliqū purgare. v̄f reden oder sich ent-
 schuldigen. vt **Excusem?** crimē obiectū. **Ater** syt ich nit
 zu dyr kōmē magist es billich dz du zu yn̄f komest. **yn̄** ist das
 du das thust so zverdē yn̄f alle ding nach yn̄serē willē nachfol-
 gē: **vā** ich mag es nit lassen od ich mus̄ ym dich i dym abzwele
 sorgsā syn yn̄ dyn nit als eyns kints sund als eyns iūnglings

zu fürchten. Sz postq̄ venire ipse ad te nō possum par est vt tu ad nos reuertaris. qđ si feceris oīa nobis ex sentētia succedent. **Meq̄** em̄ posū d̄ te absente post hac nō esse sollicit⁹ ⁊ tibi ad huc adoleſcēti ne dicā puero aliqui nō timere. **Postq̄** añq̄ ⁊ postea q̄ ⁊ anteaq̄ dicim⁹. ⁊ iungūtur plerūq̄ cū indicatiuo. vt antea q̄ ad rē venio. posteaq̄ ad h̄ veni. **Par est** p̄ decēs est elegātis sime d̄. ponit etiā p̄ sufficere alicui operi. vt alibi videre possis.

Postq̄.
antēq̄
posteaq̄
antēq̄
Par est
fuerioz.
Ex snia

Reuertor significat redire. inter dū etiā significat venire. sic reddo qñq̄ capis p̄ dare. vt reddite mihi sunt lfe tue. i. date vel p̄sentate. **Ex** sententia significat p̄ desiderio nro. ⁊ aliqui ad dī animi. ⁊ dicimus. ex ani snia. **Ubi** notādū qđ aliud est dicere. **Est** mihi in animo. ⁊ est mihi ani. **Mā** est mihi in animo. i. volo vt p̄stituo vt est mihi in animo te velle mecū balnari. Sz est mihi a nini. vel est mihi cordi: significat placet ⁊ delectat. **Lū** ergo dicimus. ex animi sentētia duxi vxorē. intelligo. quia p̄ desiderio meo duxi vxorē. **Ex** p̄positiones magnā hñt elegantiā si re

Et Et

cte in orōne collocētur. **Dicim⁹** em̄. **E** republica. i. ex republica e regione. i. ex opposito. **E** diuerso. i. ex p̄rio. **E** re tua ex re nostra. i. ad tuā ⁊ ad nr̄am vtilitatē. **Ex** tpe dicit. i. impuiss⁹ ⁊ imp̄ meditat⁹ dicit. vt **Cesar** ex tpe oīa scripsit. **Succedere** significat euenire. ⁊ capis tā in malāq̄ in bonā partē. vt bñ successerit

Succe-
dere

malē successit. **Vinc** nomē q̄rte declinatiōis. h̄ successus. i. reruz euentus. **Nota** plurimū elegātie h̄ h̄ mod⁹ loq̄ndi. **Nō** posū nō esse sollicit⁹. i. nō possum facere quin sum sollicit⁹. **Non** posū nō legere. i. nō possum facere qñ legā. **Ich** magis nit lossen. od ich mus lesen. nō possum nō admirari. nō possum nō dolere.

Sollicit⁹
Timere

Sollicit⁹ h̄o pp̄rie d̄ inquietus. anxi⁹. curis plen⁹. inter spem metūq̄ p̄stitutus. **Timere** te ⁊ timere tibi multū differūt. naz timere te est formidare te. vt timeo p̄cem. **Ich** fürchte mynen vatter. sed timere tibi est metuere ne qđ tibi mali p̄tingat. vt ti meo patri. **Ich** sorg myns vatters. **Nota** h̄ frequentissimū esse in genere scribēdi qđ sub p̄ma ⁊ scđa p̄sona ad vniuersos loqua mur. vt si dicā. **Stultū** est laborare dū nihil p̄ficiūt. ac si dicerem stultū est hoies laborare dū nihil p̄ficiūt. tu si h̄ sis alr̄ sentias. i. si alij tales essent sic ego alit̄ sentirēt. **Das** du dich mer alle tag mic ernst vnderz vündest der lernung d̄ kunst des frozy ich mich vñ danck got das er dyr von iugēt vff eyn solichs furnemē hat yngebē vñ hoff du ⁊ vcrdest nit lassen dar zu kōmē das du dich

Liber tercius

- vniuersi gest der erkeren vnd hochgelobte mannen dynes vat
 tern vnd anherrē. Quid indies magis optimarū artiuꝝ studijs in
 cūbas gaudio mirū in modū. ⁊ tibi gratulor ac deo grās ago q̄
 talē tibi ab inēnte etate animū p̄stiterit teq; sp̄o nō cōmissurū
 vt patre atq; auo tuo optimis ac clarissimis viris indignū esse
 videare.
- Indies.** Indies q̄si h̄cat q̄ q̄ttidie. sed in hoc d̄nt q̄ indies
 cū quodā incremēto d̄nt q̄ plerūq; cum p̄pauo vel aduerbio
 magis vel alia dicitōe incremētū significāte iūgit. vt cuz indies
 malū illud latū serperet. So das v̄tel w̄n tag zu tag ⁊ v̄ter v̄
 breyter. Indies magis te amo. Titus liui⁹ crescēte indies mlti-
 tudine. Quotidie autē ind̄nter ponit. vt q̄ttidie lego. q̄ttidie
 magis te amo. Indiem autē ⁊ indies multū differūt. Nā indi-
 em aliq̄d agere est p̄sentis diei h̄c rōnem nihil cogitādo de cra-
 stino. ⁊ q̄si sp̄ iungit cū verbo iuuo. vt ego instar ferarū ⁊ volucrū
 indiem viuo. P̄peditē vero eo mō d̄r q̄ dicim⁹ p̄p̄ modū qd̄
 significat p̄ne vel q̄si. Zucūtere ē toto p̄ctore alicui rei faciē
 de insistere. vt Virgili⁹. Validis incūbite remis. Quēadmodū
 ecōtrario sup̄ini dicunt q̄ negligēter aliq̄d agūt. Gratulari ē
 verbis ostēdere gaudiū q̄ ex alicui⁹ cōmodo suscipias apud eū
 ip̄m q̄ cōmodo siue felicitate effect⁹ est. vt q̄tulor tibi obi cōsula-
 tū adeprū. Gratulor tibi q̄ sub tali p̄ncipe educat⁹ sū. Gra-
 tulari idē h̄cat qd̄ q̄tulor. s̄ illud verbū d̄ntarat poetis ⁊ histo-
 cis p̄mittit. Gratificor vero q̄si idē h̄cat qd̄ gratū facere.
- Gratificor** Grās agere grās habere ⁊ grās referre differūt. Nam agi-
Grās mus grās verbo. Datem⁹ grās anio. vt cū memores sumus ac-
 cepti b̄nificij. Referim⁹ siue reddim⁹ grās facto. Nāc d̄ntam Li-
 cero nūq; neglexit ab iēute etate h̄ ē a p̄ncipio etatis vel a pue-
 ricia. w̄n iugēt v̄t. Et nota q̄ h̄ verbū in eo a q̄ est p̄ncipium
Inco iniens d̄r fere semp de aliq̄ re graui vel magna. vt in eo pacē. in-
 eo societate. Inco bellū. Inco viā. i. incipio viā. Nō dicim⁹. In
 eo libzū. s̄ dicim⁹. Inco grām. i. p̄ho vel p̄paro grām. Sed re-
Redeo. deo in grām d̄r cū sum recōaliat⁹ inimico. Irē redire in gratiā
 d̄r cū inaiatis. vt cū ager me⁹ itez fructus refert. dicere possum.
 cū agro meo redeo in grām. Prestare aliq̄n est dare vel p̄e-
prestare dere. vt p̄sta mihi auxiliū. Aliq̄n p̄stare est exhibere. vt presta te
 virū tonū. i. exhibe te virū tonū. Erzeyge dich eyn gutē man.
 presta te forte virū. Interdū p̄stare est ancillere. vt Terren⁹
 Domi bō qd̄ prestat. i. boi homo q̄ntū ancellit. Et tūc q̄ntū b̄a

tet post se etiā abltm. vt p̄sto te doctrina. i. añcello te doctria. In
 venit h̄ nomē p̄stans. i. excellens. Et p̄stantia. excellētia. Cō. Cōmis-
 missurū a cōmitto qd̄ aliqñ significat inūgere aliqd̄ facienduz. surum
 vt cōmissi tibi h̄ negociū. aliqñ cōmittere qñ p̄cedit negatio ⁊ se
 quit̄ vt vel q̄obzē significat p̄mittere. Et tūc sp̄ capis in malas
 partē. vt nō cōmittā vt aliqñ me laceret. Cicero. Nihil tibi esse
 cōmittendū p̄siderare debes: q̄obzē eoz̄ quos laudas te nō sili
 um p̄bas. Et capis multis modis. Nā est p̄uicio causal. vt Et
 Cōgrego mihi diuitias vt familiā alere possim. Aliqñ ponit so-
 lum ornatus gr̄a. vt Quintilian⁹. Quis credat me fecisse vt sti-
 pem filio negare. i. quis credat me filio negasse stipē. Itē vt nō
 uūq̄ h̄cat postq̄ vt Virgi. Et vidi vt perij. i. postq̄ vidi. Etiam in buco.
 significat quomodo. vt apud eundē vt vidi. vt perij. id est post-
 q̄ vidi quomō perij. vt vales. id est quomō vales. Aliqñ signi-
 ficat sicut vt ego incedo vt rex. id est sicut rex. Aliqñ significat
 q̄. vt nō est opus vt fugias. id est q̄ fugias. Clarus splendidus
 luculentus sunt adiectiua significatiō merita p̄ Bethaphoras
 p̄sonis attributa. vt clarus poeta. Splendia⁹ eques. P̄clar⁹
 orator. Luculent⁹ hō. Mobilis autē ⁊ clarus d̄nt. Nā clar⁹ Mobil⁹
 sp̄ in bonā p̄tē accipit. Mobil⁹ vero aliqñ in malā. vt nobile scōz Clarus
 tū. ⁊ nobil⁹ meretricē d̄. Sic etiā famosus aliqñ accipit in to- Famo⁹
 nā p̄tē. vt Iuuenal⁹. Famosus equitū cū dictatore magistrōs. Sa. viij
 Idē. Famosi ad menia lagi. Sepe vero accipit in malā p̄tem p̄ Sa. vi.
 infam⁹ ⁊ turpi. vt Famosa mulier ⁊ turpis. Et in legib⁹ est titu-
 lus de accusatiōe famosa. Ad hūc moduz gloriofus h̄cat ple-
 nū glorie. vt apud Terentiū. d̄. Gloriosus miles. ⁊ ita i multis alijs.
 Videare pot⁹ dicimus q̄ videaris. ad euitādū nimia frequēti-
 am littere. Nā si dixissem⁹. optimis ⁊ clarissimis viris indign⁹
 videaris. nimia esset h⁹ littere s̄ inculcatio. idō videare potius
 dicēdū fuit. Sepe tñ nll'a cā cogēte pot⁹ doceare q̄ docearis di-
 cimus. Et ita in alijs in quo standū est soli aurium iudicio.
 Der lustt ist bye zviderumb heylsam zworden. ⁊ an yetz in dy-
 en monaten ist nyemant an der pestilenz gestorben. Anser mit
 zwoer synt sebyer alle zvider in die statte kommen. v̄genom-
 men Marcus den ich am forderstem noch dyr liebe hab. Der
 zwonet noch zu Venedig. Alter zvir zwarten sym morgē oder
 vbermorgenn. Also hat myr syn schulzweyser den forgersten
 tage entbotten. Do er syn iunges sūbe bey me sendt.

Liber tercius

Ater das gat dich nit an. **D**ic iam aer saluberrim⁹ est: nemo ei in trib⁹ mētib⁹ pestilētia perit. ciues fere oēs in ciuitate redie. rūt: dūtarat **D**arcus quē ego fm te diligo. adhuc **V**enetias i colit: cum cras aut perēdie expectam⁹. ita mihi nudiustert⁹: pēda gogus ei⁹ nūciauit: cū eo dic catulos ei⁹ et pullos tomū misisset sed h⁹ nihil ad te. **D**ic illic et istic differūt. de quo vidē in regu la quinta scđi libri. vt h⁹ est salubre celū. **N**ayē ist⁹ eyn heylsamer lufft. **E**ū autē loquor de loco vbi tu habitas dico. **I**stic sūt amēnissima prata. **E**ū vero incidit sermo de loco in q̄ neq; tu es neq; ego. dico. **I**llic sp̄ magna multitudo auit est. **D**o selbs ist alzveg eyn grof̄ menige der vogel. **C**iuitas et vrb̄s dicit. **M**ax ciuitas ciuū est vuitas. vrb̄s vero locū significat. **D**ic ḡ. **V**isi famulū ad vrbē meensein. **E**t ciuitas nra nūq̄ defecit a cesare. **I**nter salubre et sanū h⁹ interest salubre est qd̄ dat sanitatem. vt aer cibus et hñdi. sanū vero est cui inest salus. vt hō et animalia dicunt. pprie sana aer aut salubris. **T**ñ hec vocabula pfundunt nā solem⁹ dicere. sanus cibus. san⁹ potus. **E**t norādū q̄ sepe celū accipit p̄ aere. vt bñ dicimus. h⁹ saluberrimū est celū. i. saluberrimus est aer. h⁹ celū est clemētius solito. **D**er lufft ist bye miltfamer dan er gewonlich ist. **S**cđm significat multa. **P**rimo bz notissimū illū sensum. vt fm **P**latonē loqz. fm **P**ythagoram disputo. **A**liqñ fecit iurta. vt **A**irgili⁹. **D**ulcib⁹ illa qđem illecebris et plena fm flumina. i. iurta. aliqñ significat post. vt h⁹ quē fm te diligo. **Q**ñq; significat pro. vt fm te litē do. i. do litē pro te. **I**ncolite. i. habitate et de ceteris dūtarat dicif. hinc inquilini et incolae. **S**unt autem incolae et inquilini qui in alieno habitant oppido. **O**ppidani vero q̄ habitāt in suo. **P**erēdie significat illud qd̄ vulgares dicūt postcras. dz em̄ perēdie de die sequenti post crastinū diē. hinc dz dies perēdius. i. dies ab hinc tercius. **P**ridie. **P**ridie vero nō significat diē ante besternā vt vulgo dz. sz p̄ die dz de p̄ori aliq̄ diē nō referēdo ad p̄ns in q̄ sum⁹. sz ad aliū quēndā diē. **I**ta etiam postridie dz de posteriori die nō a die presenti: sed ab altero quodā diē. vñ p̄die nō solū dz de tpe p̄terito: sz etiā de futuro. **E**t postridie nō solū de futuro sz etiam de p̄terito. **E**xēplū de p̄terito sic tale. **P**ridie q̄ cesar vrbem intraret p̄fecti sunt ei obuiā p̄res. i. die p̄cedēti quo cesar vrbem intrauit. **D**e futuro exēplū. **P**ridie q̄ iter ingrediamur petam⁹ a cesare comeatū. i. die p̄cedenti q̄. **T**ē. **D**e postridie de p̄terito dicas

hoc mō. **Postridie** q̄ cesar vitem intravit oēs legati discesserūt
Et de futuro sic. **Postridie** q̄ cesar decesserit mihi quo q̄ ab eū
dñ erit. **Et nota** q̄ illa aduerbia p̄die ⁊ postridie post se frequē
ter habent aduerbiū q̄. v̄l. ḡm̄. vt p̄die eius dici. **Ūñ.** Qui p̄ri
die q̄ pateret. **Nudiusfertis?** d̄r de die p̄cedēte die testernū. **Den**
wordern tag. Ita nudiusfertis? d̄r de die āncedēte die terciū. **Et nō lege frā**
procedim? v̄ltra. **Nā n̄ dicim?** nudiusfertus vel nudiusfert? .rē. cis. p̄bi.
Sic etiā dicim? biduo. triduo. q̄riduo. ⁊ nō v̄ltra. **Etiā nō dici in eplis.**
mus nudiusfertus. q̄z p̄ illo habem? heri. **Pedagog?** nō d̄r **Peda-**
ludim ḡr. s̄z is quē domi tenem? ad seq̄ndos atq̄z erudiēdos pue go gus
ros nostros. **Nunciare** est verbis alicuius absentis aliquid si nunciare
significare. **Inde nomē nūci?** **Et fm̄** **Seruii.** **Nunciuz** neutri **Nunciū**
generis significat id qd̄ nunciat. vt attulisti mihi tonā nunciū. **Catuli**
Du hast mir gut bottschafft bracht. **Catuli** licz videat nomē
dicitur a cane. tñ catuli nō sūt solū filij canū. s̄z omniū feraz sp̄n
tū ⁊ murū. **Pulli** vero pecoz dicunt. vt pulli equoz asinozū. **Pulli**
muloz ac auū ⁊ pisciū. ac magnoz pisciū nati etiā **catulivocant**
Minuli vero sunt ceruoz capreaz damarū lepoz ⁊ similia **hinnuli.**
Nihil ad te. i. nihil ad te p̄tinet. **Aliqñ** significat nihil in p̄pa
tione tui. vt **Johes est doct?** s̄z nihil ad te. i. nihil in cōpatione
tui. **Basilina** est pulchra. s̄z nihil ad hāc n̄ram filiā. i. nihil ad cō
paratōem filie nostre. **Da mit sey frelich vnd seick dich zu dy-**
ner zwickunft. **O eyn seliger vnd frolicher tag der zwirt so**
zwir vnfaken vnd küschten mogē dich. **Cura** vt **valcas:** tēp̄ ad
reditū para. **O felicē ⁊ vere iucundū diem** quo te amplecti oſcu
lariq̄ poterimus. **Vale.** **Cura** vt **valcas.** i. da opam vt **vale.**
as. dicim? etiā. **Cura** valitudinē tuā. cure sit tibi valitudo tua. **Valcas**
Curā habeas valitudinis tue. **Pōit** etiā cura p̄ studio ⁊ diligē
tia. vt studijs literaz omni cura atq̄z industria incūbo. **Ich thun**
allen myn flyß zu der lernung. **O iungit** quāz n̄tō. vt o for
tunati quoz menia surgūt. **Aliqñ** cū accusatiu o. vt **B.** **O felicēz** i. **Eney.**
illū ⁊ iucundū diem. **Aliqñ** o p̄mittit ⁊ tñ oratio eandez v̄m
babet. vt. indignū facimus. i. o. indignū facimus. **Et** i. b̄mōi ozo
nibus nō est aduerbiū vocādi. s̄z poti? interiectio indignādi vel
alterius significatōis. **Nā** cū est aduerbiū soli vtō casui adiūgi
solet. **Osculari** d̄r verbū cōmune. qd̄ venit a noie osculū. quā
doq̄ significat parū os. **Aliqñ** significat basiū. eo q̄ osculari. **Osculari.**
Basium resringunt labia ⁊ faciūt parū os. **Dec̄tñ** inter se differūt.
Basium

liber Tertius

Osculū Osculū p̄ij amoris est ⁊ charitatis. vt patris in filium. ⁊ filij in
Hasiuz parentes. Hasiūm vero lasciuū est ⁊ inter amātes. Sed sua
Suauū unū accipit in vtrāq; partē. Beten zu Viterbia. Am nuzven
 iare nach cristi geburt. **D.**cccc.lxxix. **Date** Viterbij Anno sa
 lutiſ Billeſimo q̄dringēteſimoſeptuageſimonono **Date.**i.ſſe
 iſte date ſunt. Pōt tñ dictio date p̄termitti ⁊ ſic ſcribi. Viterbij
 tercio nonas marcij. ⁊ tñc ſubintelligit̄ date vel ſcripte vel aliq̄d
 ſile. Aut ſic ſcribe. **Ex caſtris.** ex vlt̄. ex nāpſlania. ex Argētina
 tercia die Januārij. Anno dñi. **D.**cccc.lxxix. **Kalende** dicun
 tur ſp̄ p̄ma die mēſis q̄ ⁊ iō i vno q̄z mēſe appellat̄ kalēde. q̄ oli
 apud Romanos cōuocata plebe q̄t dies a kalēdis ad nonas ſu
 perreſſent p̄nunciabaf. **Et** d̄z a kalo verbo greco q̄d est vco. **Et**
 declinat̄ dūtarat in pl̄i numero. vt etiā none ⁊ idus pl̄alis nūe
 ri ſunt tñ. **Ma**ret aut̄ q̄ſq; mēſis certos dies q̄ idus aut none
 dicunt̄. **De** q̄bus ſunt verſus. **Har.** mai. iul. oc. ſer. alijs dato bis
 duo nonas. **Octo** tenet idus mēſis ḡnāl̄ om̄is. **Vet**uſtā itaq; **q̄z**
 diez mēſiū p̄ut̄atōem ſi vōles ſcire. in p̄mo p̄ſidera p̄mūz di
 em cuiuſq; mēſis kalendas talis mēſis appellari. **De**inde ſcda
 dies mēſis d̄z quarto vel ſexto nonas ſm q̄ tal̄ mēſis quattuoz
 aut ſer nonas bz. **Post** nonas incip̄e p̄ut̄atōem ab idib⁹ ſez p̄
 ximā diem poſt nonas appellab̄ octauo idus. ⁊ ita p̄tinuab̄ ad fi
 nen iduum. poſt idus. xix. vel xvij. vel xvi. kalendas ſm q̄ men
 ſis tot̄ vel tot̄ kalendas habeat. **Q̄s** aut̄ kalende nō denoſant̄
 a mēſe in quo ponunt̄. ſed a mēſe ſeq̄nti. **Quot** aut̄ kl̄as idus
 et nonas quiſq; mēſis habeat. vide in tabula ſubſcripta.

Kalende

	Idus	Nonas	Kalendas
Januarius	octo	quattuoz	xix.
Februarius	octo	quattuoz	xvi.
Martius	octo	ſer	xvij.
Aprilis	octo	quattuoz	xvij.
Maius	octo	ſer	xvij.
Junius	octo	quattuoz	xvij.
Julius	octo	ſer	xvij.
Augustus	octo	quattuoz	xix.
Septēter	octo	quattuoz	xvij.
October	octo	ſer	xvij.
November	octo	quattuoz	xvij.
December	octo	quattuoz	xix.

Nec istud p̄mittendū est q̄ dicim⁹ klas Januarij ⁊ Janu-
arias. Februarij ⁊ februanias. Marcij ⁊ marcias. Aplis dūta-
rat aut aples. ⁊ nō aplias. Maij ⁊ maias. Junij ⁊ Junias. Ju-
lij ⁊ iulias. ⁊ q̄ntilis. Nā iuli⁹ olim appellat⁹ fuit q̄ntilis. Angu-
sti ⁊ augustas. ⁊ fertil. qz h̄ noie etiā august⁹ vocabat⁹ q̄ntis. Se-
ptēbris ⁊ septēbrias ⁊ septembres. Octobris octobrias ⁊ octo-
bres. Nouēber nouēbrias ⁊ nouēbres. Decēb decēbrias ⁊ decē-
bres. Quare q̄ntilis dicitur iuli⁹. ⁊ fertil⁹ dicitur august⁹. Rūdeo. qz ve-
teres incipiētes annū a marcio eundē solū in decē mēses diuise-
runt. Et sic mēsis q̄ mō iuli⁹ ē dicebat⁹ q̄ntil. qz q̄ntus ī numero
mēsiū. ⁊ fertil. qz fert⁹. postea septēber october nouēber decēber
dicti sunt. qz septim⁹ octau⁹ non⁹ decim⁹ ab ymbre. i. marcio in
quo fuit ymbres

Icolaus peror⁹ p̄tifer simpontin⁹ Iohi peroti fris filio
S. p. dic. Reddite mihi fuerūt lfe tue q̄ magnā nob̄ w-
luptatē attulerūt. Et bis em̄ intelletim⁹ ⁊ tibi bene esse ⁊
me abs te nō modo diligis: s; etiā v̄temēter amari. Ego q̄z mi
Iohes amo te mutuo. teq; nō sec⁹ ac vitā ppriā catū habeo. ⁊
cū sine te sum dimidiō anie mee carere videoz. q̄ nisi dignitatē
mee rōnem habere aduolare mori in suburbanū tuuz meq; vna
tecū cū p̄dō l' tuis ⁊ pomariol' ⁊ ouicul' oblectarē. Legerē tecum
oluscula. decerpere v̄uas. colligerē poma. nō deessē v̄ndemie.
mustū delacu degustarē. nec ab his q̄ fere oēs h̄ tpe psueuerūt
abstinerē. Luderē etiā tecū interim ludis nō iniucūdis. non scz
in cāpō saltu vel pila aut gladiatozys ludis siue alijs q̄ lassum ac
defatigatū corp⁹ reddere psueuerūt. s; p siluas ⁊ colles ⁊ salt⁹
nemoza tecū deambulās ac lusus tuos simu gerens. ip̄as etiā ca-
menas ad ludū ex citare vbi nemo esset q̄ nos licētie accusaret. ⁊
si q̄s esset: facile ip̄am solitudinē excusarem⁹. S; postq̄ venire
ip̄e ad te nō possū par est vt tu ad nos reuertaris. qd̄ si feceris:
oia nob̄ ex fētētia succedēt. Neq; em̄ possū d̄ te absente possibac
nō esse sollicit⁹: ⁊ tibi adhuc adolescētī: ne dicā puero: aliqui nō
timere q̄ indices magis optimaz artū studijs incūbas gaudio
mirū imodū ⁊ tibi ḡtuloz. ac deo gr̄as ago q̄ talē tibi mētē pre-
stiterit. Teq; spero nō p̄missurū vt p̄iac auo tuo optis ac claris
simis viris indignus esse videare. Hic iā aer saluberrim⁹ est. ne-
mo iā trib⁹ mēsiū pestilētia p̄t. ciues fere oēs in vrbē redierūt:
marcus dūtaxat quē ego s̄m te diligo: adhuc Venetias incolit

liber Tercius

eum tñ cras aut p̄fendie expectamus. ita mihi nudius tertius p̄-
 dagogus eius nūciavit. cum eo die catulos eius ⁊ pullos tomū
 misisset. sed h̄ nihil ad te. Cura vt vales. teq; ad reditū para. Q
 felicēē vere iucundū diem quo te amplecti osculariq; poterim?
 Vale. Date Viterbū q̄rto k̄las Nouēbris. Anno salutis. D.
 lxxix.

De figuris s̄m Donati traditōem.

Figura que grece scema d̄r est vicium ratōe necessitatis
 ornatusue gratia permissum. Diuidit̄ aut̄ figura i scema
 ta lexeos ⁊ scemata bianecas. Rursus figure v̄l scemata le
 xeos vel sunt locutiōis vel p̄structōis. Figure locutiōis sunt vi
 cia q̄ peccant in vulgari mō loq̄ndi. vt cū dicā. reliq̄as duplici l
 cū vsus dūtatat vnū rēqrat. Sed figure p̄structōis sunt q̄ pec
 cant p̄tra cōem oꝛonis contextū. Dis item figura locutiōis est
 scema. vel tropus. vel metaplasmus.

De barbarismo ⁊ soloecismo.

De sunt figure proꝛsus abiiciende. neq; in vsu quouis pa
 cto habende. vīcz barbarism⁹ ⁊ soloecism⁹. Sz quia ali
 quādo excusant̄ hec vicia vel consuetudine vel auctoritate
 vel venustate vel vicinitate virtutū. It̄ de his aliq̄d dicendū erit

Barba Barbarismus est p̄soꝛonis viciosa ex corruptōe l̄re v̄l syllate
rismus hoc aut̄ viciū vel fit scribendo vel p̄nūciādo. Scribēdo q̄dem
 fit p̄ additōem. detractōem. vel trāsmutatōem l̄re vel syllate. per

additōz. vt reliq̄as. dicēdo cū duplici ll. cū vnū l dicere d̄xam⁹

i. Eney. Per detractōem. vt Virgili⁹ dixit. Immitis acbilli. p acbil
 lis. It̄ alio in loco dixit. Danet alta mēte repostū. p repostū.

i. Eney. Per immutatōem. vt Virgili⁹ dixit. ollip illi. Per trāsp̄sitiō
 nē littere vel syllate. vt euādre. p euāder. ⁊ displicina pro disci
 plina. Pronūciādo barbarismus s̄lt̄ fit q̄ttuoz mōis. scilz in

tempe. in tono. asp̄atione. biatu. In tpe fit barbarismus. cū lon
 ga syllaba p̄ breui. aut vice versa breuis p̄ lōga ponit̄. In tono

fit. si accēt̄ p̄dominās cadat sup̄ syllabā aliā q̄ iure debeat. In

asp̄ratōe fit. q̄n̄ adijc̄t̄ h̄ littera vbi non debet. vel detrabit̄ vbi

debet adesse. Per biatū fit barbarismus quotiēs vocal̄ sequitur

vocalē. aut post vocalē sequit̄ m. aut vbi nimius est vocaliū p̄cur
 sus. aut vbi finis p̄cedētis dictiōis dat̄ inīcium seq̄nti. Et gnali

ter q̄cunq; plus vel minus equo sonātia ab eruditis resp̄untur
 Et sciendū q̄ barbarismus in oꝛone soluta solū rep̄t̄. h̄ mōi em̄
 viciū in metro: Metaplasim⁹ appellat̄. Est ⁊ alia figura buic cō

numeranda. q̄ barbaralexis dicitur: hūis fieri cū barbarā verba latīno eloquio miscēt. vt si quis dicat mastruca qd sardoneū ē w cabulū significās vestem ex pelib⁹ anialiū. Aut si dicat magale qd lingua aphroz dicitur domus pastoris. Aut marcbio qd alema noz vsu ⁊ lingua nomē dignitatis est. Soloeicimus est vi

mastruca.
ca.
magale.
Barcbio.

Et differt soloeicimus a barbarismo in hoc. q̄ soloeicimus fit inter plures dictiones inter se nō iuste ordinatas. barbarism⁹ autē in singulis dictionib⁹ fieri potest. Et sciendū q̄ soloeicimus ē in ip̄a ozone absoluta. In metro quoties necessitatis gr̄a inuenitur sebema appellatur.

b Onnumerant cū barbarismo ⁊ soloeicismo decē vicia. f acyrologia. cacaphatō. pleonasmos. perissologia. ma. ro. logia. tautologia. eclipsis. tapinosis. cacofynthetō. amphi

bologia. Acyrologia est dictio improprie posita. vt Virgilius. Hūc ego si potui tū spare volozē. spare dixit. p̄ timere.

Cacaphaton est dictio turpis sonus. aut in dictōe. aut in ozone vt Terenciū. Arrige aures Pamphile. Et Virgili⁹ numeruz i. Eney. cū nauibus equat.

Pleonasmos est adiectio sup̄uacua dictōis ad plenū sensum. vt Virgilius. Sic ore locuta est.

i. Eney.

Perissologia est sup̄flua ozone additio sine necessitate rerū. vt Ibant q̄ poterant ⁊ quo nō poterāt ibi stabant.

Cacologia est lōga sentētia res nō necessarias p̄stendēs. vt i perator cū exercitu re infecta retro vñ veniat regressus est.

Tautologia est eiusdē sine viciosa repetitio. vt redeo lectus ⁊ re uertoz gaudens.

tautotes
id ē idē.

Eclipsis est defectus alicuius dictōis quā tū snia requirit. Ut Virgilius in p̄mo loquēs de Junone irata. Hec secum: deest ei loquebatur.

titas.

Tapinosis est alicui⁹ magne rei extenuatio. vt Ut virgili⁹. p̄. nitisq̄ cauernas. Ingentes vterūq̄ armato milite oplēt. B est q̄ multe legiones armatoz militū implere cauernas mltas. et Dulichias verasse rates in gurgite vasto.

ij. Eney

Cacofyntheton est inordinata ⁊ indebita dictionū p̄iunctio. vt Virgili⁹. Versaq̄ iuuenū terga fatigamus basta.

ix. eney.

Amphibologia est ambigua ozo. Et hoc fit aliqū p̄ actm. Aio se

Libet tercius

ea cida romanos vincere posse. Item. Tertū est Antoninu pre
cedere eloq̄tia crasum. Aliqu p verbū cōis gūis. vt Catto cri
minat inuiste. z n̄ exp̄mat quē v̄l a q̄. Aliqū vero p indistinctōes
vt vidi statuā aureā bastā tenēre. vbi dubiū est an statua vel ba
sta aurea sit. aliq̄n p homonyma. i. per equoca. vt si q̄s dicat acie
nec exp̄mat oculi vel gladij vel exercitus. Et sic de alijs modis
quos oēs recēdere est inane.

De metaplasmo z eius sp̄bus.

Etaplasmus est s̄cē syllate vel ep̄is trāsmutatio metri oz
m natus vel necessitatis cā. z h̄z q̄ttuor decī sp̄s. Et sunt he
Prosthesis. Aphaeresis. Epenthesis. Paragoge. Synco
pe. apocope. Ecclasis. Systole. Dieresis. Episyndaloepha. Ectb
lipsis. Synaloepha. Antitthesis. Metathesis.

Prosthesis est appositio s̄cē vel syllate ad p̄ncipiū d̄cōis. vt gna
tus p natus attulit p tulit. astat p stat.

Epenthesis est appositio littere vel syllate ad mediū d̄cōis. vt
indupator p impator.

Paragoge est appositio s̄cē vel syllate ad finem d̄cōis. vt dici
er p dici. z d̄nariet pro d̄nari.

Aphaeresis est ablatio s̄cē vel syllate de p̄ncipio d̄cōis. vt temno
pro ptemno. mitte p dimitte.

Syncope ē ablatio s̄cē vel syllate de medio d̄cōis. vt audacter p
audaciter. z cōmorat p cōmouerat. z glutisse. p glutiuisse.

i. Eney. Apocope est ablatio s̄cē vel syllate a fine d̄cōis. vt acbillis pro
acbillis. z sat p satis.

i. Eney. Ecclasis est pductio vocalis q̄ naturalr ē breuis. vt Virgi. Ita
liā fato pfug. zc. vbi p̄ia syllaba illi d̄cōis italiā ē breuis na
turalr z pducit. Hec figura h̄z q̄ttuor sp̄s q̄ vocant cesure.
scz. P̄ctbimemerim. Antip̄ctimemerim. Eptimemerim. et post
eptimemerim. P̄ctbimemerim est cū p̄ima syllaba terciū pe
dis naturaliter breuis pducit. Antip̄ctimemerim est produ
ctio syllate p̄ime naturalr breuis sc̄di pedis. Eptimemerim est cū
p̄ma syllaba quarti pedis naturalr breuis pducit. Postepti
memerim est cum p̄ima syllaba quinti pedis naturaliter breuis
producitur.

i. Eney. Systole est correptio syllate naturalr longe. vt Virgi. Nimito
sus orion. vbi ozion habet p̄mā naturaliter longā que ibi bre
Dieresis est vnius in duas syllabas facta diuisio. vt uiatur.

Virgi. *Anlai* in medio libabāt pocula bachi. p. aulei
 Syncrefis vel epysynaloepha est duarū syllabarū i vnā facta cō
 iunctio. vt *Virgili?* *Fixerat eripidem ceruam. pro acripedem.* 3. *Eney.*
 et *pteton* p. *pbacton*.

Synaloephe est per interemptōem cōcurrentiū inter se vocaliū
 lubrica quedam leuisq; collisio. vt *Virgi.* *Atq; ea diuersa peni* it. *ene*
tus dum parte gerunt.

Eclipsis siue ellipsis est psonantiū cū vocalibus aspre concur
 rentiū quedā difficilis collisio ⁊ dura. ⁊ qm̄ post m̄ si sequat̄ vo
 calis bimōi aspa prolatio causat̄. It̄ pro vitanda bimōi aspitare
 dicit̄ p̄ ellipsim necari m̄. vt *Virgili?* *Vultū ille ⁊ terris iacta* i. *Eney.*
tus ⁊ alto.

Antitethesis est lre p̄ lra positio. vt *olli* p̄ *illi*.

Metathesis est littere vel syllabe trāpositio. vt *thexere* p̄ *thexer*
euandere pro *euāder*.

De schemate ⁊ eius sp̄ibus.

Schema est figura p̄ quā debita ⁊ inusitata dictionum in
 orōne positio variat̄. Et est duplex. scz. **Schema lexeos.** ⁊
Schema dianoeas. **Schema dianoeas** vt p̄us dictū est per
 tinet ad oratores. Itaq; solū de schema lexeos dicendū est.

Schema lexeos habet sp̄s. xvij. **Est** h̄c. **Prolepsis.** **zeugma.**
Hypozentis. **Syllepsis.** **Anadiplosis.** **Anaphora.** **Epanalepsis.**
Epizeulis. **Paranomasia.** **Schelsionomaton.** **Paromoed.** **ho**
moeteleuton. **Domocoptoton.** **Polyptoton.** **Polisyndetō.** **bir**
mos. **Dyaliton** seu **asyniteton.**

Prolepsis est p̄sumptio alicuius inlitu d̄nis postea p̄ ptes diui
 se. vt *video hoies. hos tonos. alios malos.*

zeugma est vnius verbi p̄clusi diuersis clausulis apte p̄iuncta. vt
Virgili? *Troingena* interpres diuū qui numina p̄boebi *Qui*
trīpodas clarū lauros q̄ sidera sentis.

Hypozentis est figura per quam diuersa verba singulis clausu
 lis adiungūt. vt *regē adit ⁊ regi memorat. nomēq; genusq;.* 1. *Eney*

Syllepsis est figura p̄ quā dissimiles clausule in vno verbo iun
 gunt̄. vt *h̄ illi? arma: hic currus fuit.* Et alibi *Vir.* *Sūt nob̄ mi* i. *Eney.*
tia poma. Castance molles ⁊ p̄essi copia lactis

Anadiplosis est geminatio dictiōis ex vltimo loco p̄cedētis ver
 sus et p̄ncipio sequētis. vt sequitur *pulcherrimus astur. Astur* 1. *Eney.*
equo fidens

Liber tercius

Anaphora est repetitio dictiōis p̄ p̄ncipia plurimū versuū. vt. *Mate mee vires: mea magna potētia solus. Mate patris sumi q̄ tela typhoea tenuis.*

Epanalepsis est dictionis in p̄ncipio versus posite in eiusdē fine repetitio. vt. *Ante etiā sceptrū dictaei regis ⁊ ante. Itē. pau per amet caute timeat maledicere paup.*

Epizeusis est eiusdem dictiōis immediata geminatio. ⁊ in eodē versu. vt. *Heme adsum q̄ feci in me p̄uertite tela. Itēz Heme pete hextore dignam.*

Paranomasia est quotiēs dictiōes diuerse p̄pter silitudinez tā q̄ vna ⁊ geminata in orōne ponunt. vt nam inceptio est amenitū baud amantū. Itē nō p̄torē te s̄ p̄donē dicimus.

Schelisonomaton est multitudo dictionū simul p̄iunctarū sine copula. vt. *nubila nix. grando. p̄celle. fulmina. venti. Itē Harla manus. peligna coloris. festina virum vis.*

Paromocon est cū ab eisdē litteris diuerse dictiōes incipiunt vt. *Orite tute tati tibi tanta tirāne tulisti. Itē machia mlta minax minax maxima muris.*

Homoeoteleuton est cū simili modo diuerse verba finiunt. Et sunt ista. *Abijt excessit euasit erupit.* hac etiā figura p̄p̄henduntur carmina q̄ in medio ⁊ in fine eandē hnt terminatōnem q̄ apud quosdā leonina vocant.

Homoeoptoton est cū dictiōes in siles casus terminant. vt. *merentes flentes lacrimātes cōmis crātes.*

iii. eney **Polyptoton** est eiusdē dictiōis in diuersis casib⁹ repetitio. Et *Virgilius. Littora littorib⁹ p̄ria fluctib⁹ vindas. Imprecor arma armis pugnēt ip̄iqz nepotes*

vi. eney. **Hyrmos** est series orōnis lōge tenorē suū vsqz ad vltimū seruatis. vt. *virgili⁹. Principio celū ac terrā camposqz liq̄ntes. Lu centēqz globū lune titaniaqz astra. Sp̄s intus alit.*

ij. eney. **Polisyndeton** est q̄n fit p̄iunctionū nimia accumulatio. vt. *atba masqz thvasqz. Pelidesqz neoptolemus p̄musqz machaon*

iii. eney **Dyaliton** seu **asyntheton** est quotiēs oratio coniunctōe caret ne cessaria. vt. *ite ferte citi flāmas. date tela. impellite remos.*

De tropo ⁊ sp̄ebus eius.

t **Tropus** est figura quociens dictio transfert a p̄pria f̄c̄atione ad impropria aut silitudinaria necessitatis aut ornatu causa. Et sūt tredecī sp̄es. s. *metaphora. catachresis. me*

talesps. **Detonymia.** **Antonomasia.** **Epiteton.** **Synecdoche**
Onomatopœia. **Periphrasis.** **Hyperbaton.** **Hyperbole.** **Allego-**
ria. **Homœofis.**

Detbaptora est dictiois vel oronis in aliâ significatōem trāsita
 tio pp̄ similitudinē vtriusq; agruâ. vt dicēdo simplicē esse agnum
Virgi. **Atlantis** cinctū aliūdue: cui nubib⁹ aris. **Puniferūq;** ca-
 put v̄eto pulsat ⁊ ymbzi. ecce hic p̄ metaphorā moti **Virgi.** ascri-
 bit mēbra hūana.

Catachresis est vsurpatio alieni nois. vt parricidā sexnumero
 dicimus q̄ p̄zem nō occidit. s; matrē aut fratrē. et piscinā q̄ nō
 habet pisces.

Detalepsis est dictio gradatim p̄gens ad id qd ostēdit. ⁊ ab eo
 qd p̄cedit id qd sequit̄ insinuās. vt. Post aliq̄t mea regna vidēs in buco?
 mirabar aristas. qz p̄ aristas segetes. p̄segetes estates. p̄ estates
 annos intelligere debem⁹. ita p̄ aristas lōgo mediō estates itel-
 ligimus.

Detonymia fit m̄tiple. Primo cū ponit̄ p̄ticens. p̄ p̄tento. vt
 nūc pateras libate ioui. Aut ecōtra. vt. Erateras magnos statu vij. eney
 unt ⁊ vina coronāt. Secūdo cū ponit̄ inētor. p̄ eo qd iuuentū est.
 vt. sine cerere ⁊ bacho friget venus. aut ecōtra. vt vinūq; precat̄ **Terē** ⁊
Terzio cū ponit̄ causa p̄ effectu. vt pigrū frigus. pallida mors. andria
 aut ecōtra. cū ponit̄ effectus p̄ causa. vt frena spuant.

Antonomasia est quādo p̄ excellētā appellatiūū ponit̄ pro pro-
 prio. vt. p̄beta p̄ dauid. poeta. p̄ virgilio. apls p̄ paulo. ⁊ vrbs
 pro roma.

Epiteton est dictio certā pp̄rietatē significās dictioi alteri ad-
 iecta. vt dira celeno. dira camilla. dicax pica. lanigere oues. **Al-**
ma ceres. pulchra venus.

Synecdoche est cū a pte accipit̄ significatio totius. aut viceuer-
 sa. vt pupes tue pubesq; tuoz. Itē fontēq; ignēq; ferebant.

Onomatopœia est nomē a sono fictū. vt tinnit⁹ aeris ⁊ clāgoz
Periphrasis est circūlocutio q̄ fit aut ornādi rei cā q̄ tubaz.
 pulchra est. aut vitāde q̄ turpis. vt **Virgi.** in primo. Et iā pria
 nouo spargebat lumie terras. **Litani** crocēū linq̄ns auroza cu-
 bile. Jā lucefcebat vel lux erat orta notat̄.

Hyperbaton est trāsgressio quedā ver toz ordinē turbās. Et⁹
 vero sunt quinq; spēs. **Hysterologia.** **Anastrophe.** **Parentthesis**
Emelisis. ⁊ **Syneresis.**

liber tertius

Hysterologia vel **hysteronproteron** est sententia cum verbis ordo mutatus. vt **Virgili. ij. Eney. Doziamur** et in media arma ruamus.

i. Eney. **Anastrophe** est dictionis terminus ordo posterior. vt **italiam contra.** **H** est contra **italiam.**

Parentesis est alterius sententiae interposita oratio. vt **Eneas: ne quae enim patrius consistere mentem.** **Pallus amoz. rapidum: ad naues praemittit achatem.**

Chresis est sectio dictionis una dictione vel pluribus interiectis. vt **septemque subiecta trioni.** Et scias quod huiusmodi sectio plerumque fit in dictione solius propositae figure et metri necessitatis gratia.

i. Eney. **Syneresis** est ex omni parte et confusa locutio. **Virgi. Tris notus** arreptas in saxa latetia torquet. **Saxa** vocatur **itali** medijs que in fluctibus solius propositae figure et metri necessitatis gratia. **Tris** notus arreptas in saxa torquet. que saxa medijs fluctibus latetia itali vocatur aras.

Hypothole vero est suplatio quaedam fide excedens augendi minuendiue causa. vt **it clamor celo.** **It** testudine tardior.

Allegoria est figura qua aliud significat quam dicitur. vt. **Et iam tempus equum fumaria soluere colla.** hoc est **carminem finire.** **Qui** septem

ij. Geo: sunt species. **Ironia. Antiphrasis. Aenigma. Charietismos. paroemia. Sarcasmos. Asteismos.**

Ironia est sermo dicti primum ostendens. **Virgi. Egregia** vero laudem et spolia ampla refertis. **Tuque** puerque tuus. **Ma** nisi gravitas pronuntiatio esset adiumento profiteri videret quod negare intendit. **Antiphrasis** est vni dictionis ironia. vt **tellus.** quae **mine** tellum. et **parce** quae **minime** parcunt.

Aenigma est obscura sententia per occultam similitudinem reperiens transiens. vt **Et que me genuit mater mortis gignit ex me.** Significat ei aquam in glacie coverti et ex eadem rursus effluere.

Charietismos est figura que dura dictu gratia proferunt vel ex promissu vt cum interrogauntur nobis: nunquid nos quisquam alius. **Ridem** bona fortuna. vt **et** intelligat neminem nos quisquam.

Paroemia est accommodata tamen rebus temporibusque proverbium. vt **lupus** est in fabula.

xij. eney. **Sarcasmos** est sermo plenus odio hostilisque derisio. **Virgi. En** agros et quam bello troiane petisti: **Desperam** metire iaces.

Asteismos est sermo iocosus et faceta satis urbanitate expositus vt cum vane quem conari intelliget eos dicimus. **lateris** lavas. **It** est

Vir. in buco. Qui baviū nō odit amet tua carminia mei. Atq; idem iūgat vulpes ⁊ mulgeat bīrcos.

Domocolis est min⁹ rei note demonstratio p̄ aliā magis notaz et habet tres spēs. q̄ sunt Icon. Paratole. ⁊ Paradigma

Icon est p̄sonaz inter se vel alioz q̄ accidūt p̄sonis p̄patio. vt **Virgi.** Os humicofq; deo similis. i. Eney.

Paratole est iter dissimiles res p̄patio. **Virgi.** Qualis mugit⁹ fugit cum saucius aram. **Taurus** ⁊ incertam excussit ceruice se currim. ii. Eney

Paradigma est narratio exēpli hortantis aut dehortantis. hortantis. vt **Antenor** potuit medijs elapsus achivis. **Illiricos** p̄netrare sinus. dehortantis. vt **Et** nō sic phrygius penetrat lacedemona pastor **Ledeāq;** helenā troyanā verit ad vrtē. i. Eney.

Sequētes igitur nō sūt i **Donato.** s; ex alijs autorib⁹ colligūt.

Liptote est cū minus dicētes lōge plus affirmare intendim⁹. vt **Virgilius.** Nec munera sp̄no. **H** est libēs accipio. in buco.

Endiadis est cū diuisim plata iunctim itelligi debeant. vt **molēq;** ⁊ montes insup altos. **Imposuit.** i. molē altoz mōtiū impo- i. Eney.

suit. **Item** pateris libanus ⁊ auro. i. aureis pateris. **Itēz** arma virūq;. id est armatum virū. i. Eney.

Hypallage est agentis pro paciēte aut ecōverso positio. vt **dare** classibus austruos. hoc est classēs austris. **Itē** nōdū illis labra ad- in buco.

mouī. **H** est. nōdum illa labris admouī.

Emphasis est cū ponimus substantiū p̄ adiectiuo significans qualitatem abstractiuā ipsius adiectiui. **Terē.** Ubi est scelus q̄ me perdidit. i. sceleratus. in buco.

Prosopopeia est sermo personis fictis attributus. vt **Darexi** p̄s. cxiij. dit et fugit.

Topographia est descriptio loci nō ficti. vt **lucus** in vrte fuit me- dia letissimus vmbra.

Topotesia est locus fictus s̄m licentiā poeticā. **Virgi.** Est in se. i. Eney.

cessu longo locus insula portum **Efficit.**

Chronographia est t̄pis descriptio. **Virgi.** Mor erat ⁊ placidū carpebant festā soporem.

Antipophora est tacite obiectōi responsio.

Ephregeſis vel epregeſis est sine prius dicte expositio. **Quidi** us. **Legerat** huius amor titulū nomēq; libelli. in reme.

Allotexta est accidētium grammaticalsum diuersa positio. vt

casus p̄d̄o casu, vel p̄sone p̄ p̄sona, vel cū diuersi casus v̄l p̄sone
 construunt̄ intrāsitīue, vt ego miser ego, et filia. Et quāq̄ sūt si
 gure p̄structōis q̄ sūt sp̄s allecot̄ete, scz Prolepsis, silleps̄, zeug
 ma, Anriptosis, et Sitchsis. Quid sit p̄lepsis silleps̄is et zeugma
 dictū est. S̄z antiptosis est v̄m̄ casus p̄ altero positio, vt sermo
 i. Eney. nē quē audistis nō est me? Itē, vrbē quā statuo v̄ra est. Et tbe
 reuci? Quas credis esse has nō sunt vere nuptie, et p̄plo vt pla
 cerent q̄s fecisset fabulas. Synthesis etiā est sp̄s allecot̄ete, et h̄z
 sub se euocat̄dem, Appositōem, et Synecdochen. Capit̄ etiā sūt
 thesis p̄ figura p̄ quā aliq̄ ptes in p̄structōe iūgunt̄: nō gr̄a vo

i. Eney.

i. Eney.

cas: s̄z significati, vt Vir gi. Pars i frustra secāt, turba ruūt. Vene
 tie est insignis et maritima v̄rbs.

De materia et natura punctoꝝ.

Et materia distinguēdi oꝛōne fm̄ s̄nias dicitur. Prīmū sūt
 o q̄rem? q̄d sit p̄ct̄, deide q̄t sūt p̄ct̄a et q̄ vis eoz, tercio
 quō p̄ct̄ada sit q̄q̄ oꝛo, p̄rio dico q̄ positura siue p̄ct̄e? ē
 signū segregās et sp̄m̄ recreās. Hoc ē sic itelligēdū. P̄ct̄us ē si
 gnū diuidēs it̄lectū in s̄nias et p̄ct̄ulas distinguēdo et sp̄m̄ recre
 ans platoris. Et hac diffinitōe elicere potes duas v̄tilitates p̄ci
 pual̄ q̄s materia p̄ctoꝝ affert. P̄ria, qz̄ distinguit s̄nias q̄ als̄ es
 sent̄ p̄fuse, sc̄da, qz̄ recreat et q̄escere fac̄ sp̄m̄ siue halitū p̄ferētis
 Sūt aut̄ p̄ct̄a p̄ oꝛōne distinguēda q̄bus mō v̄timur h̄c. Virgu
 la, Cōma, Colon, Period? P̄ct̄us interrogatiuus, Virgula
 curua, Virgula est signū lōgū factū hac rōne, hoc signūz deno
 tat animā auditoris vel p̄ferētis ad huc esse susp̄sum, et oꝛōne ac
 sensum esse imp̄fectū. De hac virgula pauci scriptozes dixerūt,
 qz̄ sub p̄cto susp̄siuo cui? fere naturā gerit p̄stenderūt. Com
 ma mēbrū susp̄siu? p̄ct̄e? siue media distinctio est p̄ct̄e? cum vir
 gula sup̄ius eleuata, vt sic, aut cū altero p̄cto sup̄posito, vt sic:
 Et ponit̄ ad notādū p̄structōem p̄fectā, et iō h̄z p̄ct̄ū planū et
 sententiā imp̄fectā cui necesse sit aliq̄d addi ad p̄stitutōez sensū
 p̄fecti. Idēq̄ h̄z virgulā p̄cto sup̄positā, q̄ etiā lector admoneri
 debet vt cū huiuscemōi signū occurrat: in alto sermōne suspen
 dat. Pr̄iū vero fieri debet circa colon vbi vox dep̄mēda crit q̄si
 it̄lectui p̄ p̄lectōem s̄nie satis sit. Colō subdistinctio vel p̄ct̄e? vi
 nisiu? est punct? puus siue virgula h̄ mō, et fecat p̄fectōem orati
 onis q̄tū ad p̄structōem et gr̄amaticale s̄niam, s̄z ad huc om̄ino
 oratio nō sit clausa. Vocat̄ aut̄ subdistinctio, i. qua distinctio respe

ctu periodi. Periodus punctus diffinitiu⁹ siue plena distinctio est punct⁹ planus cū virgula inferi⁹ reflexa. hoc mō; hoc punctū denotat tā auditoris q̄ dictatoris animū esse quietū oīnoꝝ omnia esse clausa ⁊ pfecta in oꝛone: ita vt nihil sequat. Punctus interrogatiuus est punct⁹ cū virgula sursum reuoluta. vt sic. Tu mihi lauas pedes? Sub illo etiā p̄tenduntur oꝛones admiratiue

Virgula curuata ad modū dimidię circūferētie. vt sic. ponit i principio ⁊ fine oꝛonis interposite p parenthesi. Exemplū. princeps (qz hostes minant bella) iussit munire vias. Tāta autē est vis punctoꝝ vt vna eadēq; oꝛo punctis alio ⁊ alio modo distincta distinet. Regē vestrū interficere bonū est timere nolite. et si omnes p̄senseritis: ego nō negabo. vidz rex non interfici debere. Et mutata illa distinctōe: apparebit regem occidi debere. vt sic. Regē v̄m interficere bonū est. timere nolite. ⁊ si oēs p̄senseritis ego nō negabo. Quō punctis p̄dictis sentētie sine distinguendo. Virgula solet poni inter substantiua plura vel adiectiua inōiunctim posita. Itē in verba finiti vel infiniti mōi. Itē inter orationes inōiunctim sup̄tas ⁊ sentētia coherētes. Et generaliter in omnib⁹ locis in quibus oꝛo suspēdit ⁊ nō ponit cōma: virgula est pōnēda. Cōma fit per oꝛonē q̄ se pfecta esse potest quantum ad constructōem. lz nō quo ad finem. Signa autē faciētia huiusmodi p̄structōez cū finia imp̄fecta sūt hec silia. Qui infinitū q̄ cūq; quisquis siquis qn̄ quoties quociēscūq; q̄uis q̄q; licet p̄ q̄ dum cū aduerbiū. vt pro postq̄ quō pro sicut si nisi qm̄ quia sicut ex quo ne prout non tē. Etiam ablatiui positi absolute in designatione p̄sequētie ⁊ p̄cipia. Itē p̄structōis prima pars in qua cōmittit zengma. De ⁊ silēs dictiones cū in oratione ponunt animū auditoris aut p̄ferētis suspēdūt. signāda igitur erit aut virgula aut cōmate huiusmodi oratio: ad denotandū sensum ad huc minie patere. esto etiā q̄ oratio q̄ntū ad p̄structōez grāmatalē sit pfecta. Colon autē ponēdū est post oēm p̄structōez ex q̄ accipe licet sensum p̄fectū. lz adhuc de eadē re dicēda sequant̄ Itē caueas ḡn̄aliter facere cōma vel colō inter verbuz ⁊ casum quē a pte post regit. aut inter verbū ⁊ suū suppositū. aut int̄ verbū vel p̄cipiū ⁊ suā determinatōem. Itē qn̄ negatio referē ad p̄sēs p̄ticularē sequentes non pone cōma vel colon donec oēs particule p̄reerāt ad q̄s negatio referē. Exēplū. App̄hēdite discipli-

nā neqñ irascat dñs ⁊ precatīs de via iusta.

p Rosodia qđā spēs grammaticē ē dicta a pros qđ ē ad ⁊
 odoſ cāt⁹. qz tractat de accētū dēonuz. ⁊ de qñtitate ſyl-
 labaz. qz noticia ad dōbite pñūciādū grāmatico pñūciē. Turpe
 ei ē ſyllabas naſa breues ꝑ ꝑſodie leges ꝑducē. aut lōgas corri.
 Quisq̄s vero hac arte caret: balbutiēs ſꝑ **barēga** **W**arenge latinū ē ē
 ⁊ trepid⁹ oōnes barēgas ⁊ hās qñlitet gallico de pñptum.
 legit i ceru doctiſſimoz. **N**oticia qñtitaſ nā dicere ſolēt. **E**ſt
 mēſureꝑ ſyllabaz ⁊ eudēdoꝝ verſū q̄ pa vne telle harenge. i.
 cto ſcribi ſoleāt voces erudit. **R**arus em̄ pulchra eſt oō ſine
 ſeꝑtoꝝ h⁹ſce artis ignar⁹. qz nō oberret i ānotādis his cōtio.
 noīb⁹ ꝑecunia tolerabil⁹ acur⁹ tolero bacul⁹ appollo ⁊ cetis ꝑne
 innumerabilib⁹. **Q**uoties ꝑter itelligētiā ſenſ⁹ qñtitaſ diſcretio.
 multa em̄ i ꝑetis iuenim⁹ noīa diuerſ qđē caſib⁹. ſz eodē ſine ꝑ.
 nūciata. q̄ qñtitaſ ſyllabaz ignar⁹ nllō ꝑacto diſcernet. **Q**uid
 ſi aliq̄ ſint diuerſe ꝑenit⁹ ꝑcatōis ſola vni⁹ ſyllabe vl⁹ ꝑlicitate vl⁹
 correꝑtōe diuoſcēda vt ara equ⁹ mala ꝑꝑſ labor ⁊ ſilia. **P**oſtre
 mo ſine qñtitaſ ſyllabaz expñmto metri ſuauiſ vtilitaſ q̄ nō
 puula ē: adipiſci neq̄ꝑ ꝑt. **M**ōnūꝑ em̄ ꝑgnātiſſima latiffimaꝑ
 ſua ſiue iuriſcōſultis aut theologiſ ſpectata bzēui claudū metro
 quā vbi memorie haud facile mādare poſſis. aut vbi et mēoria
 lapſa fuerit remiſcēdi facultatē n̄ puulā ꝑſtabit carmē. vñ. **H**e-
 tra iuuāt anſioſ ꝑñdūt ꝑlīma ꝑaucis. **P**riſtina cōmōzāt ſc̄
 oi q̄ra legēti. **A**n fruſtra diui qñdā ꝑꝑhe carmib⁹ vñ ſūt q̄ con-
 ſeꝑſerūt ꝑſalteriū. lamēratioē **W**ierem. totā fere **J**ob hystoria
 et oīa ferme ſeꝑture ſacre cātica. **D**is em̄ n̄ a grāmatica ꝑeta-
 rū carmib⁹ ꝑꝑrobat. **W**irabiles admodū ⁊ marie ꝑhoꝝ ſiue ꝑ
 ꝑe taz carmia nob̄ inoteſcūt q̄ſeꝑe. **W**uiſce ꝑ rei iꝑgrātia tur-
 pis a nob̄ ꝑꝑulſabit ſi ſeꝑntia h⁹ artis rudimta diligēt iſꝑereri⁹

i **M**ter latias vnā ⁊ viginti ſꝑ. vocales qñꝑ **D**e lris.
 ꝑſonateſ. xvi. ſꝑiñē **f** tñ qñtū ad ſonū ē ſemiuocal qñꝑ
At de eiſdē ꝑſonā **v**ero ad ꝑrātē poti⁹ ē muta. **ſ**ꝑ. **M**i-
 tib⁹ ſeꝑtē dicunt ſemi- **g**er. **W** qz iterdū ꝑſonāſ: iterdū aſꝑi-
 uocales. **f l m n r s x.** **S**z **r**atiōis credit nota. **D**yome. **E**ſt tñ
 adiecta ⁊ octo fiūt. **H**ec **qñꝑ** ꝑſonans ⁊ ꝑoſitionem facit. vt
Dione. **E**ſe nouē mu- **apud** **U**irgi. **T**erga fatigam⁹ baſta.
 te. **b c d g h k p q t y** aut ſeꝑta **v**ocalē grecā. ⁊ **z . xviij.** conſonātē
 ꝑꝑꝑ greca verba q̄b⁹ ꝑſuete vtūt aſſumpſere latinū. neꝑ em̄ alr
 typū vl⁹ ꝑclun vl⁹ ceta h̄mōſ quō ſcriberēt habebāt. **H**oc inter ſe

Nota

mivocales et mutas distat. qm̄ be a vocalib⁹ icipiūter i se finitūtur
 be aut a seipis ichtat et ercūt i vocales. Jō vero h negat averfifi
 caro rib⁹ lra. qm̄ nō ē cā positōis. vt nihil mibi arbōos. neq; dat
 ipedimētū ne due mor sese vocales seqūt. vt traho pbiteo. De i
 stis vocalib⁹ i et u plez q; i psonatiū prate redent. cū aut ipe iter **Et v**
 se geminat. vt iumētū vinū. aut cū alijs vocalib⁹ iūgūt. vt ianua
 iecur ioc⁹ vanitas veritas volat⁹. **U** q; nōnūq; sibipī pponit. vt
 vult⁹. recipit eē v vi psonatis cū inf psonate et altera vocalē cō
 stituit. vt qter suadco suavis aq ligua. q; q; donat⁹ et sui exposito
 res. **P**opsi⁹ et **S**ergi⁹ dicūt eā psonate eē nō posse. qz an se alte
 rā psonate hz. vocalē eē nō posse. qz seqūt illā vocal. qd qdē nihil
 refert. nūqd ei qm̄ scribim⁹ natura: dicēdū ē t psonate eē si posse
 qz an se hēat alterā psonate. s. s. imo et vocalē eē nō posse. qā illā
 vocal seqūt. Sit tñ u nōnūq; vocal s pposita. vt insuavis. Juxta a
 leradrū. **D**osq; modern⁹ hz qm̄ q s pēunte. Syllaba diuidit
 tūc u vocal bz. Sūt et hqntes lre due. vicz l et r nōnūq; breues na
 tura syllabas adiūctis sibi mutis inueniūt reddere lōgas. vt co
 clear repleo affecla tenebre cerebrū cathedra. Due q; psonates
 et h. et vocal i iter duas inserta vocales virtutē hnt psonantiū
 duaz. vt par aris gaza thesaur⁹ maior peior maiestas ei⁹ huius
 aio ieiuno. **U**ez in ppositis nō sic. vt huius baiulo. **De tri-**

Illaba ē pphētio lraz aut vni⁹ vocal enū. plici syllaba.
 ciatio tpm capat. qz ois syllaba aut breuis est et tps reci
 pit vniū. vt pz. aut lōga ē: et duo recipit tpa. vt mī. Sunt
 igit lōge syllabe. sūt breues. sūt cōes. Lōge et breues sūt natura et
 ex sequti. Natura lōge se bifariā. aut pductōe vicz singlarū vo
 calū. vt nauis finis omē vn⁹. aut duaz pūctiōe quā dyphtho
 gon vocat. vt acenū poena august⁹ curus. Sūt itē syllabe pme
 medie. atq; vltie. Pumarū qntitas pgnoscit positōe. dyphtho
 go. positōe. ex eplo. regla. **V**edias positōe accētū et regla. **U**lti
 mas positōe et regla iuestigam⁹. **R**egle qntitatū monosil

Onis vocalis p se lōga ē. lz u scātia careat. tñ labaz.
 in cā ercūtes pducūt. **A** adverbū qm̄ anpōit vtis a vo
 cali icipiētib⁹ breuis ē. **V**irgili⁹. **T**ecoridon o alexi tra. in buco.
 bit sua quēq; voluptas. **D**ictio monosyllaba in vocalē eries p
 ducit. vt stana flate se pre dij si mi qui do no fio sto q. **D**emif q
 nti et acti casus. **S**ilr q; ve ne. q; et ve copulatiua et disunctiua cō
 iunctiones. nā ve interiectio lōga est. **H**e adverbū affirmantis
34